

15

1 зельо

26 уроџа

10 ороџајр.

12 плаката

М. Веселиновић:

Хазрук Стамко

1945/46 - 1949/50 - 1944/45 - 1948/9

1953/54

ГРАДСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

Претстава 93.

У ЛЕСКОВЦУ

Сезона 1949/50

НЕДЕЉА, 7 МАЈА 1950 ГОД.

ХАЈДУК СТАНКО

драматизација Др. Клајна у 5 чинова по роману Ј. Веселиновића

Редитељ: ЉУБИЦА Ш. ЈОВАНОВИЋ

ЛИЦА:

Алекса Алексић	Веља Николајевић
Иван Миражџић	Јова Јовановић
Милош Севић	Драгољуб Жишић
Јова Јуришић	Жика Симоновић
Маринко	Момчилр Поп-Димић
Станко, син Алексин	Ђорђо Миленковић
Лазар, син Иванов	Александар Стојановић
Јелица, кћи Милошева	Вера Станковић
Петрија, жена Алексина	Љубица Јовановић
Крунија, жена Милошева	Љубица Крстић
Поп Милоје	Александар Станковић
Станко Јуришић	Слободан Петровић
Суља „Крушка“ субаша	Миодрог Крстић
Дева „воденичар“	Илија Јанковић
Срећко харамбаша	Вукашин Пешић
Зека	Стојан Николић
Илија Заврзан	Драгољуб Жишић
Ногин	Здравко Лукић
Ага	Стојан Николић
Сяма „кнез“	Илија Јанковић

Момци, девојке, Турци и хајдуди.

Догађа се уочи I српског устанка у Мачви.

Шеф поворнице: ЉУБА МЛАДЕНОВИЋ

Светлосни ефекти: НИКОЛА МИТИЋ

Деци испод седам година забрањен приступ у гледалиште.

Карте се могу добити на позоришној благајни на дан претставе од 10—12 и од 17 часова па до почетка претставе.

Улазна цена:

од I до VIII реда 30 дина.
од IX до XV реда 25 дина.

од XVI до XX реда 20 дина.
од XXI до XXIV реда 15 дина.

ПОЧЕТАК ТАЧНО У 20 ЧАСОВА

После почетка претставе нико се неће пустити у гледалиште до свршетка чина.

О К Р У Ж Н О
Н А Р О Д Н О **П О З О Р И Ш Т Е**
У Л Е С К О В Ц У

ПРЕТСТАВА 46.

СЕЗОНА 1945-46

Гостовање у Врању

САЛА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

У ПОНЕДЕЉАК 25 МАРТА

ХАЈДУК СТАНКО

позоришни комад у 5 чинова са певањем од Јанка Веселиновића

Сценограф: инж. Света Кондић

Редитељ: Љубица Јовановић

Л И Ц А :

Алекса Алексић	Веља Николајевић	Срећко, харамбаша	Стојан Конјић
Иван Миражџић	Благоје Станковић	Зека буљубаша	Стојан Николић
Милош Севић	Милорад Гагић	Илија Заврзан	Милорад Гагић
Јован Јуришић, кмет	Бора Игњатовић	Јован Латковић „Клепа“	Душан Миленковић
Маринко	Бошко Ђорђевић	Јовица	М. Поп-Димић
Станко Алексић, син Алексин	Стеван Цветковић	Ногин	Станиша Ђорђевић
Лазар Миражџић, син Иванов	Милорад Стојановић	Суреп	Душан Коцић
Јелица Севић, кћи Милошева	Вера Станковић	Сима „кнез“	Драгољуб Жишић
Петрија, жена Алексина	Љубица Јовановић	Ага	Милорад Гагић
Крунија, жена Милошева	Силва Повшић	Асо	Душан Миленковић
Поп Милоје	М. Поп-Димић	Ибро	Живојин Цекић
Станко Јуришић	Станиша Ђорђевић	Мехо	Синиша Стаменковић
Суља „Крушка“, субаша	Жика Ристић	И домаћин	Душан Коцић
Дева, воденичар	Славко Ничић	II домаћин	Живојин Цекић

Девојке, момци, пандури

Догађа се у Мачви почетком XIX века. — Дужа пауза иза II и IV чина.

Улазна цена: I место 20 II 15 дин.   ПОЧЕТАК У 8 ЧАСОВА.

СВРШЕТАК ОКО 10.30 ЧАСОВА.

Карте се могу добити на дан претставе од 9-12 и од 15-18 часова.

ГРАДСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

Претстава 75/

У ЛЕСКОВЦУ

Сезона 1948/49

НЕДЕЉА, 3 АПРИЛА 1949 ГОД.

ХАЈДУК СТАНКО

драматизација Др. Клајна у 5 чинова по роману Ј. Веселиновића

Редитељ: ЉУБИЦА Ш. ЈОВАНОВИЋ

ЛИЦА:

Алекса Алексић	Веља Николајевић
Иван Мираждић	Јова Јовановић
Милош Севић	Ђорђе Миленковић
Јова Јуришић	Жика Симоновић
Маринко	Бора Игњатовић
Станко, син Алексин	Светислав Мирков
Лазар, син Иванов	Будимир Пешић
Јелица, кћи Милошева	Вера Станковић
Петрија, жена Алексина	Љубица Јовановић
Крунија, жена Милошева	Љубица Пантић
Поп Милоје	Александар Станковић
Станко Јуришић	Славољуб Гребенаровић
Суља „Крушка“ субаша	Миодраг Крстић
Дева „воденичар“	Душан Константиновић
Срећко харамбаша	Вукашин Пешић
Зека	Стојан Николић
Илија Заврзан	Драгољуб Жишић
Ногин	Александар Стојановић
Ага	Аца Марјановић
Сима „кнез“	Младен Илић

Момци, девојке, Турци и хајдуци.

Догађа се у очи I српског устанка у Мачви.

Шеф позорнице: Љубомир Младеновић

Деци испод седам година забрањен приступ у гледалиште.

Карте се могу добити на позоришној благајни на дан претставе од 10—12 и од 17 часова па до почетка претставе,

УЛАЗНА ЦЕНА: I МЕСТО 25, II МЕСТО 20, III МЕСТО 15 ДИН.

Уз сваку улазницу се наплаћује и по 1 динар у корист ЦПФУГ.

ПОЧЕТАК ТАЧНО У 20 ЧАСОВА

После почетка претставе нико се неће пустити у гледалиште до свршетка чина.

ГРАДСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

Претстава 123

У ЛЕСКОВЦУ

Сезона 1949/50

СУБОТА, 1 ЈУЛА 1950 ГОД.

ГОСТОВАЊЕ у ВЛАСОТИНЦУ

ХАЈДУК СТАНКО

драматизација Др. Клајна у 5 чинова по роману Ј. Веселиновића

Редитељ: ЉУБИЦА Ш. ЈОВАНОВИЋ

ЛИЦА:

Алекса Алексин	Веља Николајевић
Иван Мираждић	Јова Јовановић
Милош Севић	Драгољуб Жишић
Јова Јуришић	Жика Симоновић
Маринко	Чедомир Журавица
Станко, син Алексин	Ђорђо Миленковић
Лазар, син Иванов	Александар Стојановић
Јелица, кћи Милошева	Вера Станковић
Петрија, жена Алексина	Љубица Јовановић
Крунија, жена Милошева	Љубица Крстић
Поп Милоје	Александар Станковић
Станко Јуришић	Слободан Петровић
Суља „Крушка“ субаша	Миодраг Крстић
Дева „воденичар“	Душан Константиновић
Срећко харамбаша	Вукашин Пешић
Зека	Стојан Николић
Илија Заврзан	Драгољуб Жишић
Ногин	Здравко Лукић
Ага	Стојан Николић
Сима „кнез“	Илија Јанковић

Момци, девојке, Турци и хајдуци.

Догађа се у очи I српског устанка у Мачви.

Шеф позорнице: ЉУБА МЛАДЕНОВИЋ

Светлосни ефекти: НИКОЛА МИТИЋ

Деци испод седам година забрањен приступ у гледалиште.

Карте се могу добити на позоришној благајни на дан претставе од 10—12 и од 17 часова па до почетка претставе.

Улазна цена: I место 30 дин., II место 20 динара.

ПОЧЕТАК ТАЧНО У 20.30 ЧАСОВА.

После почетка претставе нико се неће пустити у гледалиште до свршетка чина.

„Напредак“ — Лесковац

Субоша

11 ФЕБРУАРА 1950 ГОДИНЕ

ХАЈДУК СТАНКО

драматизација Др. Клајна у 5 чинова по роману Ј. Веселиновића

Редитељ: ЉУБИЦА Ш. ЈОВАНОВИЋ

ЛИЦА:

Алекса Алексић	Веља Николајевић
Иван Мираждић	Јова Јовановић
Милош Севић	Ђорђе Миленковић
Јова Јуришић	Жика Симоновић
Маринко	Бора Игњатовић
Станко, син Алексин	Светислав Мирков
Лазар, син Иванов	Будимир Пешић
Јелица, кћи Милошева	Вера Станковић
Петрија, жена Алексина	Љубица Јовановић
Крунија, жена Милошева	Љубица Пантић—Крстић
Поп Милоје	Александар Станковић
Станко Јуришић	Славољуб Гребенаровић
Суља „Крушка“ субаша	Миодраг Крстић
Дева „воденичар“	Душан Константиновић
Срећко харамбаша	Вукашин Пешић
Зека	Стојан Николић
Илија Заврзан	Драгољуб Жишић
Ногић	Александар Стојановић
Ага	Аца Марјановић
Сима „кнез“	Младен Илић

Момци, девојке, Турци и хајдуци.

Догађа се у очи I српског устанка у Мачви.

Шеф позорнице: ЉУБА МЛАДЕНОВИЋ

Деци испод седам година забрањен приступ у гледалиште.

Карте се могу добити на позоришној благајни на дан претставе од 10—12 и од 17 часова па до почетка претставе.

УЛАЗНА ЦЕНА: Од I до VIII реда 3
од XVI до XX реда 2

ПОЧЕТАК ТАЧНО У 20 ЧАСОВА

ГРАДСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

Претстава 35.

У ЛЕСКОВЦУ

Сезона 1949/50

СУБОТА, 28 ЈАНУАРА 1950 ГОД.

ХАЈДУК СТАНКО

драматизација Др. Клајна у 5 чинова по роману Ј. Веселиновића

Редитељ: ЉУБИЦА Ш. ЈОВАНОВИЋ

ЛИЦА:

Алекса Алексић	Веља Николајевић
Иван Миражџић	Јова Јовановић
Милош Севић	Драгољуб Жишић
Јова Јуришић	Жика Симоновић
Маринко	Чеда Журавица
Станко, син Алексин	Ђорђе Миленковић
Лазар, син Иванов	Аца Стојановић
Јелица, кћи Милошева	Вера Станковић
Петрија, жена Алексина	Љубица Јовановић
Крунија, жена Милошева	Љубица Пантић
Поп Милоје	Александар Станковић
Станко Јуришић	Слободан Петровић
Суља „Крушка“ субаша	Миодраг Крстић
Дева „воденичар“	Душан Константиновић
Срећко харамбаша	Вукашин Пешић
Зека	Стојан Николић
Илија Заврзан	Драгољуб Жишић
Ногоић	Здравко Лукић
Ага	Стојан Николић
Сима „кнез“	Младен Илић

Момци, девојке, Турци и хајдуци.

Догађа се у очи I српског устанка у Мачви.

Шеф позорнице: ЉУБА МЛАДЕНОВИЋ

Деци испод седам година забрањен приступ у гледалиште.

Карте се могу добити на позоришној благајни на дан претставе од 10—12 и од 17 часова па до почетка претставе.

УЛАЗНА ЦЕНА: I МЕСТО 25, II МЕСТО 20, III МЕСТО 15 ДИН.

ПОЧЕТАК ТАЧНО У 20 ЧАСОВА

После почетка претставе нико се неће пустити у гледалиште до свршетка чина.

ГРАДСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

Претстава 32.

У ЛЕСКОВЦУ

Сезона 1949/50

ЧЕТВРТАК, 19 ЈАНУАРА 1950 ГОД.

ХАЈДУК СТАНКО

драматизација Др. Клајна у 5 чинова по роману Ј. Веселиновића

Редитељ: ЉУБИЦА Ш. ЈОВАНОВИЋ

ЛИЦА:

Алекса Алексић	Веља Николајевић
Иван Миражчић	Јова Јовановић
Милош Сєвић	Драгољуб Жишић
Јова Јуришић	Жика Симоновић
Маринко	Чеда Журавица
Станко, син Алексин	Ђорђе Миленковић
Лазар, син Иванов	Аца Стојановић
Јелица, кћи Милошева	Вера Станковић
Петрија, жена Алексина	Љубица Јовановић
Крунија, жена Милошева	Љубица Пантић
Поп Милоје	Александар Станковић
Станко Јуришић	Слободан Петровић
Суља „Крушка“ субаша	Миодраг Крстић
Дева „воденичар“	Душан Константиновић
Срећко харамбаша	Вукашин Пешић
Зека	Стојан Николић
Илија Заврзан	Драгољуб Жишић
Ногин	Здравко Лукић
Ага	Стојан Николић
Сима „кнез“	Младен Илић

Момци, девојке, Турци и хајдуци.

Догађа се у очи I српског устанка у Мачви.

Шеф позорнице: ЉУБА МЛАДЕНОВИЋ

Деци испод седам година забрањен приступ у гледалиште.

Карте се могу добити на позоришној благајни на дан претставе од 10—12

ГРАДСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

Претстава 60.

У ЛЕСКОВЦУ

Сезона 1949/50

СУБОТА, 11 МАРТА 1950 ГОД.

ХАЈДУК СТАНКО

драматизација Др. Клајна у 5 чинова по роману Ј. Веселиновића

Редитељ: ЉУБИЦА Ш. ЈОВАНОВИЋ

ЛИЦА:

Алекса Алексић	Веља Николајевић
Иван Мираждић	Јова Јовановић
Милош Севић	Драгољуб Жишић
Јова Јуришић	Жика Симоновић
Маринко	Чедомир Журавица
Станко, син Алексин	Ђорђо Миленковић
Лазар, син Иванов	Александар Стојановић
Јелица, кћи Милошева	Вера Станковић
Петрија, жена Алексина	Љубица Јовановић
Крунија, жена Милошева	Љубица Крстић
Поп Милоје	Александар Станковић
Станко Јуришић	Слободан Петровић
Суља „Крушка“ субаша	Миодраг Крстић
Дева „воденичар“	Душан Константиновић
Срећко харамбаша	Вукашин Пешић
Зека	Стојан Николић
Илија Заврзан	Драгољуб Жишић
Ногић	Здравко Лукић
Ага	Стојан Николић
Сима „кнез“	Илија Јанковић

Момци, девојке, Турци и хајдуци.

Догађа се у очи I српског устанка у Мачви.

Шеф позорнице: ЉУБА МЛАДЕНОВИЋ

Светлосни ефекти: НИКОЛА МИТИЋ

Деци испод седам година забрањен приступ у гледалиште.

Карте се могу добити на позоришној благајни на дан претставе од 10—12 и од 17 часова па до почетка претставе.

Улазна цена:

од I до VIII реда 30 дин.
од IX до XV реда 25 дин.

од XVI до XX реда 20 дин.
од XXI до XXIV реда 15 дин.

ПОЧЕТАК ТАЧНО У 20 ЧАСОВА.

О К Р У Ж Н О
Н А Р О Д Н О П О З О Р И Ш Т Е
У Л Е С К О В Ц У

ПРЕТСТАВА 46.

СЕЗОНА 1945-46

Гостовање у Врању

САЛА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

У ПОНЕДЕЉАК 25 МАРТА

ХАЈДУК СТАНКО

позоришни комад у 5 чинова са певањем од Јанка Веселиновића

Сценограф: инж. Света Кондић

Редитељ: Љубица Јовановић

Л И Ц А :

Алекса Алексић
Иван Миражџић
Милош Севић
Јован Јуришић, кмет
Маринко

Станко Алексић, син Алексин
Лазар Миражџић, син Иванов
Јелица Севић, кћи Милошева

Петрија, жена Алексина
Крунија, жена Милошева
Поп Милоје

Станко Јуришић
Суља „Крушка“, субаша
Дева, воденичар

Веља Николајевић
Благоје Станковић
Милорад Гагић
Бора Игњатовић
Бошко Ђорђевић

Стеван Цветковић
Милорад Стојановић
Вера Станковић

Љубица Јовановић
Силва Повшић
М. Поп-Димић

Станиша Ђорђевић
Жика Ристић
Славко Ничић

Срећко, харамбаша
Зека буљубаша
Илија Заврзан
Јован Латковић „Клепа“
Јовица

Ногић { хајдуци
Суреп {

Сима „кнез“
Ага
Асо
Ибро

Мехо
I домаћин
II домаћин

Стојан Кондић
Стојан Николић
Милорад Гагић
Душан Миленковић
М. Поп-Димић
Станиша Ђорђевић
Душан Коцић
Драгољуб Жишић
Милорад Гагић
Душан Миленковић
Живојин Цекић
Синиша Стаменковић
Душан Коцић
Живојин Цекић

Девојке, момци, пандури

Догађа се у Мачви почетком XIX века. — Дужа пауза иза II и IV чина.

Улазна цена: I место 20 II 15 дин. ПОЧЕТАК У 8 ЧАСОВА.

СВРШЕТАК ОКО 10.30 ЧАСОВА.

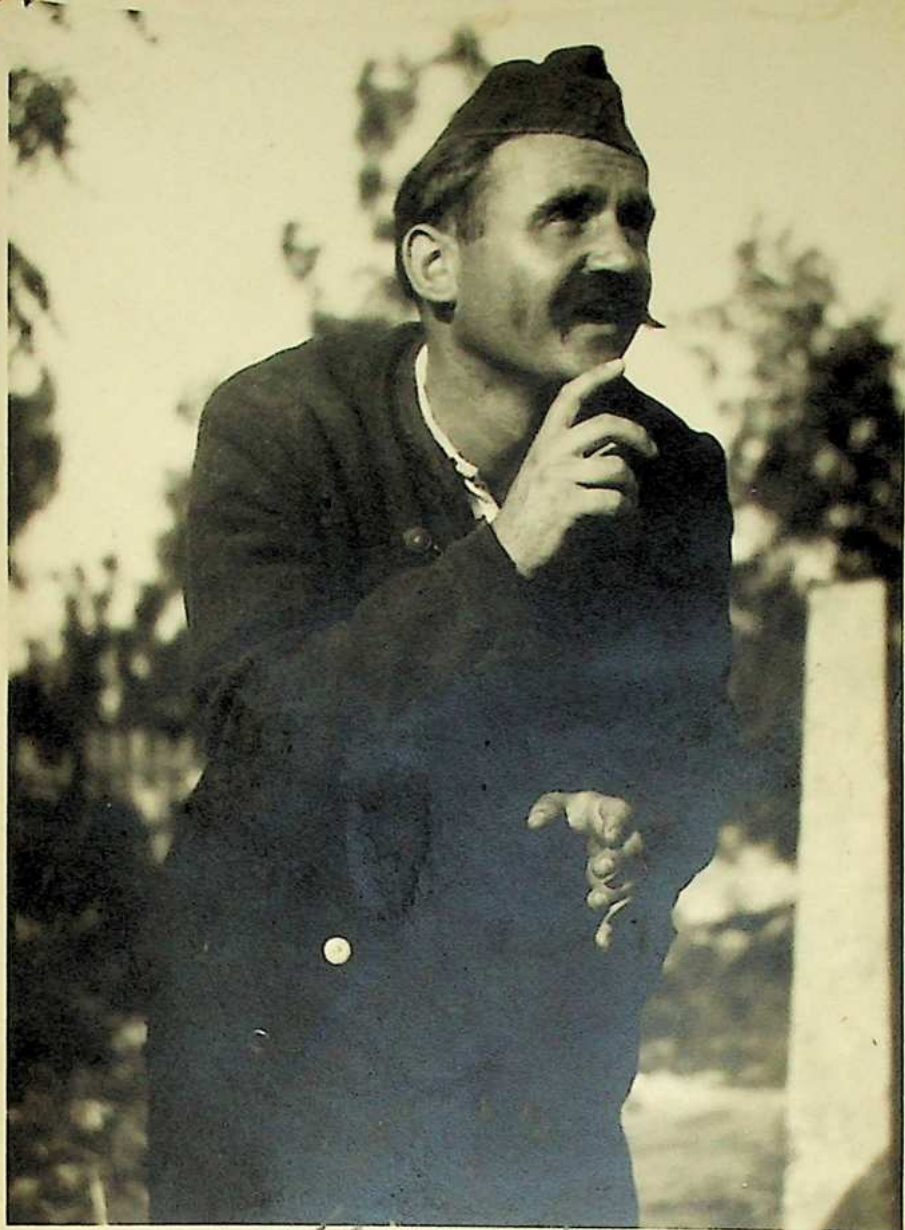
Карте се могу добити на дан претставе од 9-12 и од 15-18 часова.

1945/46

- ✓ = Вуцик : Свее
- = Вуцик : Проекција
- = Зервинскиј : Кејер и Москви
- = Б. Јелцик : Велика Свееа
- = Мудачиук : Зиква Руха
- ✓ Корнјук : Менија шобу, Перкикса
- ✓ Арсенович : Лесковлат и Паризу
- М. Торки : Жејор Бунтов
- ✓ = Тојон : Шетрба
- = Ситерја : Шетрба и Фрада
- = Веселичов : Харук Ситанко
- ✓ = Ситачков : Кошова
- = Камјорев : Олев фон

Mapusko

Solon Kaminov

10518 -

Генерал

Левко - босович

Норзоф Шығамбет

Алекса Алексић

Charles M. ...

San Murojo

Soban Tjurnand

III Слика

На послетку несрћник, оде у хајдуке. И лупеж, и лопов, и хајдук!

али није лопов!

Шта рече?

Он није лопов.

Шта рече! Како није лопов? Зар нису ~~дали~~ кесу с новцем у његовом ђубрету?

ко други закопати?

Ко би могао такав грех учинити?

ко је пријавио.

Зар Лазар? Дете? Бог с тобом!.. Прекрсти се!..

он њега мрзео!..

Кђ? Лазар Станка?

Јесте!

А зашто?

да ти то кажем.

Морам знати!

сад све знам!

(приђе јој и ухвати је за руке) Устани, рано! Немој плакати!... Јело!... Рано!

убио него оборио!..

И он је пуцао на њега због тебе?

онај њега мрзи.

Могу, вери. Али која вајда, кад је Станко ~~стигао~~ у хајдуке?... (после краће паузе)

Рано моја, шта не! Таква ти је ваљда судбина.

Каква, мајко?

Није ти Бог дао да оде тамо где те срце вуче.

Што, мамо?

Како што? Зар он није хајдук?

Ако је!...

Шта велиш?...

Н..и..ништа!...

Ти рече: ако је хајдук...

по-теи човек (излази)

(седе на кревет)

Помаже Бог!...

Бог ти помогао!...

Како сте?...

Хвала Богу!..^а како ти; како на дому? Дај раније Јелице!...

где је Милош?...

Сад ће он Отишао је неком послом до Шекчињана, едмах ће се вратити. Деде седи!

ширега грла.

А ево и Милоша!....

оном јабуковачом?

Како ти заповедиш. Ти си домаћин; твоја се слуша!... (излази с Јелицом)

ој Круније!

(с поља) Ето ме, ето... (уђе)

за његовог Лазара!..

~~ахи ахи ахи ахи ахи~~

а и њој кажи (оде)

Па кад ће то?

Јело... Јелице.

звала нано?

Овај.. А где ти она пређа што ти дадох пре неки дан да је оставиш?

У сандуку, нано.

А.. јест.. јеср.. Знаш... Нека, нека, немој ваљати.

јакли стра-но питање?

Јесте, раке моја.

казу, нећу ти!

Тебе пресе!

пресе? А не те?

Иван Мирашћин за Лазара. И етап те даје. Моји рече на се опремиш и да теби јавим.

И сад знаш, шта је... Ето ти.

ја нећу!

шта рече, несрећнице?

Нећу.

шта мислиш ти? Бвори! Да не мислиш чекати хардука ~~ахи ахи ахи ахи ахи~~? Док ти се
з горе врати? Да му се ниси заверила несрећнице? Да се ниси заверила? О пролл

О прклетог детета. Зар ми сме у очи погледати? Говори! (ухвати је за рамена и тресе је) Реши, сме ли ми погледати у очи?

Друкчије бити не може.

(седа на кревет, гледа Јелицу онда устане, узме је за руку, па гвцајући) Иди баки...

—те?

Убиће те!

Бабо?

Јест он. Баки, несрећнице.

утрбу која ме је носила.

(ухвати је за руке) Али те мора бити. Зар ће ти осрамотити на-и кућу и очеву реч? Немој, ћери, тако ти моје бране којом сам те одхранила. Дете моје. Таква је твоја судбина... слушај. Чуј мајку кад те моли. Грехота је мајку не послушати. Јело... Рано. (наједном дитуче) А —то нећеш?

вала реч другеме.

Дала рач Станку. И она даје реч? А ко си ти да тако дајеш реч? И зар је преч рач твоја са очеве? Лопову.

Не зови га лоповом.

Ти претиш. (дигне руку на њу, али је спусти)

не претим.

Одох да кажем оцу. (оде)

К Р А Ј

Јовице дај леб и се.

(Вади из торбе леб и се).

на нека он прича.

(Стнаку) Знам, Сурен не преглевери три речи у дугом дану.

не може зауставити.

Али је зато јунак над јунацима.

Може бити.

Да нмеу трговци?

дала прилика.

А ја петнајест...

орно

Још једно припо

Данас сам препливао Дрину.

(Зеки) Тај Дева нара вреди. Има намних у који не може сести више од двојице. На њему превози Турке преко Дрине, али саме ноћу. Турци седне Дева завесла. А кад увати лад с оне стране ширага, он дигне весло, да Турчину опина главу... што код њега нађе попуци, на га опусте у воду. После враћа не другега, на и њега тако. Смакне неколико Турака за једну ноћ.

не на сумњају у њега?

Песумњају. Али он се смеје, ^{прива} ња им о кесегама, итукама, итицама, и бубама и то прија тако и смеје се тако слатке да га Турци пуште као будалу која ништа не зна.

Је зачевој реку.

алал му вера.

А зар нмеу оне Турке оставити на путу? Зар их нећемо мало оклонити.

Је ли то прави газран.

Није.

Јако гракће?

Пријатељ. Јавља да се спрема иштера и да нам знају даник.

К Р А Ј

*

М. Шибан је. Због чега је

*својоме још једном, према до кипом
васедају.*

Ivan

Тешко је, Алекса, али што можемо? Раја смо.

нам наоружу.

Или од руског цара.

од бачког везара

Боже сахрај!

у хајдуке

Бог помога. Јел у коле довејне.

помога Бог

Грем довејна, ова Јелица Сезићева.

у коле

Мад их човек гледа у коју, Јелица је најлепша. Рекао би да ју је и субана запазно.

лепотица

други што су

Није бесан и надмен као они, ни не туђи се од људи, ..

кад му сви погледаш

Сав је некако менак и следак, као и она крушка коју он толико воли, по којој га призиваше Суља "Крушка".

несрећа

Тако је, Праве кажеш поно. -- Не се те тамо вере?

младож весели

Хајде, хајде, пролази. Не не волим што ми се врзма овуда. *Овај А. Казарић*

Лазе рече. Шумастић

Ама, ти те озбиљно кажеш?

однота све.

Симо!

чујем. Сазови

Брзо, али што брже можеш, зовни ми поба. А онда зађи и сазови домаћине. (Сима оде) Крађа! Похвали човек у Мрсној Бари. И те онда каде кметује Јова Јуришић. Па шта ће сад рћи друга села? Не да преживи, еву бруку. О господе. Што ми јуче живот не узв да свега покора не доживим. Тридесет година иметујем, а тага чуда запамтио никада нисам. .... а како све рече да је било?

Шт' мисл

две стотине дуката.

Две стотине дуката? .. их.. а сумњаш ли у кога. (Иван ћути) А на кога би могао несумњати? Наши домаћини све су те здуци часки и поштени, њихова чељад све су дана добра и ваљана... а да ниси имало каквих гостију?

Да ти нису Турци долазили?

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Добре рече.

Зло, мој лене.

Што, Јово.

Крађа.

Станко

Ама, гав Станко Алексић?

ама баше богат
си нас звао кметом.

Браћо! Сазнао сам вас да вам јамм да се нешто страшно дошло у нашем селу, ^{дошле} нешто што нас је обрнуло прецелим светом... тридест година ја сам по вашој маљи глава Црно "Баре. За тридест година мора кметовања ^{дошле} оваквог невољничинства није било. Данас је у нашем селу учињена крађа.

кома је учињена крађа

Иване, испричај јунаштва ти се ^{дошле} ~~пре~~.

то си сам измислио

Чекнај Алекса! Он је те видео и причаја ми ајмо твојој кули. Тамо ће ме видети ^{дошле} каки Маринкејма ~~пре~~.

вице трагови копца.

Симо. Види да орда.

јасно.

Да си стѣну ^{дошле} ~~пре~~ ^{ниси} ~~пре~~ ^{освајати} ~~пре~~ што свѣта редне.

јасој старости моја.

А где ти јачај неспрети. Симо зови га ^{дошле} ~~пре~~.

(СтанкејПетрија иделема из куће)

А, ту ми си! Је ли, море?

чујем чича Јово.

Познајеш ли ову кесу?

не познајем

Лажеш.

нужда била лажеш.

Зар ти ово ниси украо?

а од кога наонако.

Та шта миду извидеш? Прависе: не зна. Зарниски овај новац украо из Ивеновог вајата и закарпао оне, у ђубре. Зарниски Газар Иванер зато на те пуцао? (Станке ђути)

спровасај море (Станке ђути) Симо неж ^{дошле} ~~пре~~.

Збогом

Хајдемо снавде! Са је кула проклета.

(Пен и Јова долазе) Добра јутра Алекса...

Сазнали смо да је онај турски менаџер, Маринко, сам онде нареду закопао.

Т да нам је то још онда на намач коло.

Ако је онај богаташ, Јова!

(Сви журно одлазе)

(Долази озбиљан и миран)

Чујем ефендија.

Шта; ефендија?

уико
(Мирно) Мени се нје нико потужио, а само Бог мож-свезнати.

Иисам.

Мањ, да ти учини зубат, не да поћем за твојим ринима.

Ја не знам, Алексин син нје ленов.

Велик, да он није ленов.

Зна леш.

леш
Сац се то тој немину доказати.

Не браним.

Добре. (Оде)

у
Иве наше добро јутро.

е тебе, Алекса

однети коу с лука има

твој мот Турци и Маринко

Побратиме хајдемо.

од ад зеновадати.

а јели ти?

ради по Црној Бари

ноћева у Црној Бари

ти си јатак хајдучки

кад ја велим.

милостив
са сии мунажом.

леш
ште кажеш, ште

некро моје паре.

све да знам,

леш
на гробу пеннем.

не играј се главом.

Расустаново
Душан-гоунише

Гота Гугуак

Мундо

Самосват.

φ

Da su mi pekni: Cwamoyuno
nobena, bepol as du, am Cwamoyuno
iokas.

cosbaseno.

~~Готам,~~ ево бекс готозе.

Young Boylong
Cwamoyuno
Cwamoyuno

Маринко.

-1-

Тако је. Право кажеш, Попо.

/шуња се иза дрвета и прислушкује/

Ко се то тамо вере?

Помаже бог. То сам ја, Маринко. Ко велим, да видим и ја како се младеж весели.

...Наћи ћемо се у колу.

/појави се и приђе Лазару/ Лазо, роде, шта радиш?

Ништа, чича Маринко.

Што си тако помркао, као да су ти сви по кући побијени!

Ко, зар ја?

Ти, јест... да ти није која цурица заћела за око?

Јок!

Ха... Ха... Ха... знам ја! Јелица Севићева.

/Лазар сагао главу и ћути/

Него, ту и твој јаран облеће, а? Богом, синко, не дај му да те избије из седла! Што баш он да је узме? Као бојаги, шта је он бољи од тебе? У газда-луку бољи си ти, он лепши није, стаситији није! Ја славе ми не бих дао!

Па шта да радим?

Е, мој синко! Шта да радиш? Не знам... Али... ја бих га убио!

Убио!

Убио! То бих ја овако стар учинио. А ти си настао да живиш ти немој. Шта ми је то: девојка? Таки момак, од таквог оца и из такве куће.. може наћи на сваки ~~кучу~~ нокат по једну цуру! Збогом. Лазо синко, збогом! Иди у коло и не мисли више на њу. Ти си напрасит, могао би нешто непромишљено учинити. Најбоље је да је заборавиш.

/Лазар оде у кућу замишљен/

Овај је печен. Ти си кавкација, а он је делија - биће чумбуса, ха, ха..

/спази Субашу/ Субаша! /приђе му и пољуби га у рукав и skut/

Помоз Бог, Маринко!

Бог ти помогао честити ефендија. Да зовнем кмета?

/Суљо одмахне руком/

Или Ивана?

А јел, Маринко?

Чујем, ефендија!

Јеси ли што чуо?

Слушао сам, ефендија!

..не подговара ови народ?

Па шта друго може бити, честити ефендија!

Да није поп?

Он!

А кмет?

И он!

А шта веле?

Веле: да им се умиљаваш зато да би им се на душу попео!

И то вели Поп?

И поп и кмет и е... сви...

...Мујо из Богатића а не ја!

Ти си добар човек, мој добри ефендија! Ама, ја бих рекао да треба бити мало оштрији. Ја бих прво Попу подвикнуо!

Ја хоћу човјешки?!

Ама, драги ефендија, узалуд нећ поравој квочки дробити.

А како Поп и кмет?

Као браћа.

И неби се могли завадити?

И не могу! У Црној бари нема човека ко би њих могао завадити!

Видјели би да сам ја човјек.

/даје му знак/

Шта је?

Честити ефендија пусти мене да радим. И кад ствар буде свршена ти нећ мирити не два човека, него целу Црну бару!

Требали ти пара? Ево! Нај!...

Хвала ти, честити ефендија! Ја не радим за паре!

/у позадини почиње коло/

Бог те поживео.

/Лазар излази из куће/

/Улази/ Зар момци плачу. Е мој синко! Право велеш прошло је време кад се људи рађаху. /Лазар полети а он га задржи/ Лакше смотриће те. Ено види како се ребри. Гледај како јој нешто шапуће. Види како се она смеши! Сигурно прича о своме јунаштву. Лакше, лакше! За оне онде! Баш не тиком мимо тебе проћи!

Добро иди сад кући.

/Шуњајући се/ Лазаре, Лазо! Нема га! /Гледа даље. Лазар долази с десна/

/спази га/ Лазаре, Лако! Тебе тражим.

Шта је. Ко је то?

Ја сам, Лако, брате, ја.

А ти си чича Маринко?

Ја сине, ја.

Откуд ти?

Тражим тебе!

/Хоће да оде/

Не бој се, не бој се! /Лазар зајеца/

Морао сам га убити?

Али ти га ниси убио.

А кад је посрнуо онда је и пао.

Жив је он, жив.

Ниси га ^{убио}убио, ниси. Овог часа сам га овде видео, својим очима, са Јелицом.

Ниси га убио?
Ниси. Али, како неш свету рећи зашто си пуцао на ње?
...зато што га мрзим.

То није паметно.

Ја га одистине мрзим.
То знам...него...је ли, хм, кажи ти мени имали у твојега бабе пара?
Има!

Знаш ли где му стоје?

...у једном сандуку.

Да ли Станко зна за те паре?

..укућана није скривено.
Е ето видиш! Сад иди кући...или правце у вајат, разби сандук, узми паре па донеси овамо. Склони ћемо их гдегод, а баби кажи да си пуцао на Станка зато што вас је покрао. Јеси ли разумео?

Јесам, разумео сам.

Видиш како се бринем за тебе.

Видим, и хвала ти!

Али ти мене мораш слушаати...

...боље него оца!

Е, лепо. Сад хајд пожури, чекам те овде./Лазар оде у кућу. После мале паузе Лазар се враћа носећи кесу/јеси ли казао баби?

Нисам још.

Дај ово мени, а ти иди, реци му. Хајде, Лазар, роде!/Лазар оде Маринко закопа кесу на имању Алексином./Оде/

Зашто си нас звао кмете?

/И он је дошао са осталима/

Ама, ко то уради, побогу људи!

/Приђе им/ Кмете Јова, Попо, и ви браћо/накашља се/што Иван рече, истина је. Сад да ли му је баш толико нестало, не знам; али знам да је покраден, јер сам својим рођеним очима видео лопова.

Ко је казуј нам..

Чекајте казању. Ево како је било. Данас после подне идем ја да гледам коло. Кад сам био према Ивановој кући, смотрим Станка Алексиног где изиђе из старог Ивановог вајата.

Умукни рђо!

/мирно/....елем, видим ја то..ништа. Као велим, он се са Лазаром пази. Иван се пази са Алексом...зар је ту што чудно, кад је то као једна кућа. Али, не лези ђаволе! Твој се Станко нешто прикрада..нешто се осврће да га...

Лажеш, лажеш, улизице турска..

/мирно/...да га ко неби смотрио. Кад то видим, ја ти лепо причучнем иза једног грма и узмем га на око. Он дође до својега ара и стаде

И одем Попу и кмету.

Па?

..да је са нама у љубави.

Лепо си ми рекао. А шта они?

А кмет....!

Јесте чули, браћо, што јест. ^{мис} Али кад дође коса до бруса, м'брам рећи па да би црко. Шта мисле ти људи? Нека се они брате играју својим главама а не нашим. Мрзе Турке.. па лепо, неко их и не воли.

Ама ко њих може волети?

Ко их волео у кући му били. Зар ви мислите да ја облећем око Турака што су ми мили? Да Бог да они били мили Богу колико мени. Али мора се, брате! Ја се не могу са њима борити.

Не можеш да боме.

Па кад то не могу, могу им се мало умилити. Иначе они могу да истребе овај народ.

Могу!

Да посеку све мушкарце изнад седам гођина. Ко би им могао бранити.

Нико!

Какву корист народ има од тога што хајдуци пресретну харачлије, узму им новац и убију их? Турци зато после кажњавају и глобе народ и терају да сам гони хајдуке. А Крушка? Крушка, брате, као и да није Турчин. Ето, реците сами...

Баш вала.

Ето, Иване, кад оно твој Лазар нападе лопова, реци сам: да није било крушке него који други Турчин, да ли би га он заштитио. Он би пустио Станка да чини што му душа жели. Рекао би. Марим ја. Нека се убијају пси ђаурски. Али овај не даде. Ма од кад је он у Црној бари, ми агујемо. Даш Богу божје Цару цареве, аги десетак, па накриви капу. Зар није?

Јесте. Није, вајде, није.

А поп и кмет дигли се против њега. Тешко нама кад имамо такве штарешине Тешко нама. Него.. браћо, ми њих не смемо слушати. Они ће нас одвући у пропаст. Али ако се они не уразуме.. боже мој, зар не може и Иван кметовати?

Што да не може.

/диже се/ Е збогом, одох ја.

Шта је? Нејма их?

Ја сам их све ту видео: и попа и кмета и Станка и још једног хајдука.

Па где су сад?

Сад их нема, они су прекривени. Ја дам главу ако нису прекривени.

А гдје?

У кући, авлији, ма где, само су ту.

Не будали више, доста је било.

Али ти мораш претреси кућу Алексину. Ја те нисам слагао.

Батали хорава посла.

Ја те то молим тебе ради. Ма, хајдуци су у селу, поп и сви виђенији људи су са њима. Поп благосиља и хајдуке и хајдучко гнијезде. Црнобарци се купе око ове куће и мире се са Алексом и Станком. Хајдуци у селу, хајдуци у пољу, хајдуци свуда. Под носом су ти, живе згоде да их похваташ, само да пружиш руку па си их већ спопао за врат, Помисли само ко год наиђе и чује, дивине се твојој храбрости и памети.

...Хајдмо дома.

Молимте..

Одступи.

Не гурај ме од себе, драги Ага! Ја тебе нисам никад слагао. Били су овде.

Па лијепо где су?

То не знам... Можда су се склонили. Алиј тако ми свега на свету, ја ћу их наћи!

Па јели све испретурано?

Опет они нису далеко.

..да ти опет не побегну.

Аобро Ага./оде/

Сад ћу оштрије.

И треба, ефендија, треба...

..да им опет буде добар.

Хоће.

Шта ти велиш, Машо?

Ја велим да овог маторог треба притегнути. Треба натерати да каже где им је даник. Па онда јавити у град да се спреми војска да их помлатимо. Иначе ће ти се хајдуци доселити у Црну Бару да они ту господују.

А хоће ли казати?

Само ти нега притвори у оно подрумче под ханом, па га онда предај мени..

Тако, тако!..

Видећеш да ли ти још вредим.

...долази у своју кућу.

Ето, ефендија!.. Чуј шта ти у очи говори!

Нећу казати, нећу каз...

/у вратима/ Алекса!.. Алекса!.. Приђи ми/ Их, Алекса, брате!.. Субаша те сасвим заборавио. Кад ја дођох данас, па запитах, рекоше ми да те се нису ни сећали. Јеси ли гладан?

Јесам!..

Сад ћу да ти донесем мало ручка.

И воде, и воде!..

Добро, добро!.. Асо, дај дер тај лонац. ~~Ирина с пољем лонац, дрвену кашнику~~
~~и лонац, хлеба~~ Ево ти ручка.. Скувао сам ти мало гра са рибом знам да ти то волиш.

/Дограби јело и једе алапљиво/

Маринко.

/осмејкује се/ Је ли добро?

Добро, само мало слано!..

Сува риба, али ништа!.. /пауза/ Је ли Алекса?

Шта је?

Што ти болан мени не кажеш за твога Станка. Кад сам ја то кога упропаст-
тио? Ја њега волим као да је на мом срцу одрастао. Он је добро дете. Нек
ми говори ко шта хоће, али од њега нема бољег момка у Црној Бари!..
Сад што је мало згрешио..шта неш?..И свеци су грешили!..

Он није грешио!..

Хоћеш да ти кажем праву истину? Ако си ти украо то је и твој Станко!

Па ти рече...

Ја јесам рекао, али ја сам морао рећи.

Морао?..А ко те терао?

Онај, коме се може.

Субаша?..

Он.

А што?

Не знам. Ни данас не знам.

Дај ми мало воде.

Даћу, али да ми кажеш нешто.

Шта?

Где је Станко са дружином? /гледа му право у зенице/

То нећеш никад дознати.

Ха, ха, ха! Па лепо!..Ако нећу дознати и не морам. Дај овамо!.. /Отме му
лопац/

А воде?

Кад кажеш где је Станко. /изиђе и затвори врата/

Воде!..Воде!..

/с поља/ Хоћеш ли казати?

..реци ми гдје он до сад био?

Али, истину да кажеш?.. /Алекса ћути/

, чича Алекса? Хоћеш?

Не буди тврдоглав, одговарај. Реци где му је даник?

...сазнати ће се крије они лопов.

Пусти мене, аго, ја знам шта радим.

Не могу!..

Не могу ни ја!..

..да свршимо са њиме овде.

/Скочи/ Ићи ћу!..

.....

ЈЕЛИЦА.

/Јелица и још две девојке улазе/

Јест, у коло/одлазе/

/Врисне/

Лазар?

И бап хтеде да те убије?И то због мене!

Зар ти не знаш да он тебе одавно мрзи!/пођу/

/тихо/ Ти знаш!

ДРУГИ ЧИН:

Хајдук јесте али није лопов!

Рекох: он није лопов.

А зар ту кесу није могао тамо неки други законати?

Онај које пријавио.

Ја знам да је он вега мрзео!..

Јесте!..

Мајко!.. Не терај ме да ти то кажем.

/једва говори/ Због мене!/дрићуни/ Сад ме више ништа не питај. Ваљда сад све знаш./Зарије главу у јастуке/.

/јоцајући на мајчиним грудима/ Ја нисам крива, нано!.. Они су обојица лепо самном. Били су јарани и ја сам стајала с обојицом. Онај је био завидлив. И кад се оно на Илин дан похрваше, ја сам видеља да би га онај пре убио него оборио!

Јесте, нано. Ја ој, ти ни замислити не можеш, колико онај вега мрзи!...

/ћути/

Није нам Субаша од најгорих...

Помози Бог...

Јел у коло девојке.

Јелице сад играј!

Ама које то пуцао људи?

Е брате.

Због тебе?

Вољни ли мене или вега?

И лопов и хајдук!..

Шта рече?

..кесу с новцима у његовом ђубрет

...такав грех учинити?

Прекрсти се!...

Ко? Лазар Станка?..

А зашто?

Морам знати!..

Јело!.. Рано!..

..на вега због тебе?

..Станко отишао у хајдуке?..

Таква ти је ваљда судбина.

Јелица.

Каква, мајко?

..где те срце вуче.

Што, нано?

Зар он није у кајдуке?

Ако је!...

Шта велиш?!..

Н..н..ништа?....

Ако је кајдук..

Па...јесте. Он је поштен човек./Изиђе/

Јело...Јелице.

/с поља/ Ето ме, нано./улази/ што си ме звала нано?

...пре неки дан да је оставиш?

Ево је у сандуку, нано./пође да је извади/

нека, немој вадити.

/приђе јој и загледа је/ Мајко! Ти нешто кријеш од мене. Шта је? Јели
страшно?

Јесте, рано моја.

А шта је? Казуј, мајко. Казуј, не мучи ме!

Тебе просе!

Просе? А ко то?

шта је...ето ти.

/оштро/ Ја нећу!

Шта рече, несрећнице?

Нећу!

реди, смеи ли ми погледати у очи?

Смеи погледати у очи и теби и коме хоћеш. Али сам верена. Обећала сам
се Станку кајдуку. Обећала сам да ћу бити његова, и бићу, Нано. Пре ћу
скочити у Старацу, као она срећница, него што ће моја рука друге мушке
руке дотаћи. Сад знам све. Куни ме, уби ме, друкчије бит не може.

Иди...бежи..

Што?

Убиће те!

Бабо?

Јест, он. Бежи, несрећнице.

Нећу! Нека убије. Ти мислиш бојим се ја смрти? Зашто да се бојим?

Ваљда ћем бити као живота што га нећу провести с Лазаром? Не, мајко.
Ја се волим и у паклу пећи, него бити жена оном одљуду. Кажи ти баби
нека ме слободно убије. Ја ћу на небу покајати његов грех. И пре ће
му опростити Бог, да ме убије наједаред, него кад би ме убијао, дајући
ме у онај мрски народ. Немој да прескунем утробу која ме је носила.

А што нећеш?

Нећу зато што сам дала реч Другој.

Јелица.

/Утро/ Ја ти кажем: не зови га Лоповом.

Не претим.

/сама/ Он није Лопов. Ја то не дам никоме рећи.

Нећу!

Али, бабо...

Уби ме...

Нећу, на да си ми отац сто пута.

Хвала бабо./прилази му руци/

/сузе јој ударе./Прилази сандуку купи ствари у завежљај/Куда ћу сад?

/појави се из дубине са завежљајем/ Поможе Бог./Прилази им руци/

Ја дошла. / обори главу/

Ја сам дошла...

Отац ме отерао, на дођох овамо.

Зато!..

Није!...

.....

И коме си дала рећ? Лопову?

Ти претим.

Одох да кажем оцу.

..али ми твоја мати рече да ти нећеш.

Јеси ли ти то?

Ни речи више. Одлази.

Ти нећ поћи за Лазара.

нема више места за тебе.

ја више немам кћери.

...с овим црним животом?

Од куд ти?

..псето да прекорачи овај праг...

Јело!...

Зато што ниси хтела за Лазара?

А није те мучио чича Милош?

СЕВИЊ.

~~Крунија~~ Добар вече!

/долазећи/ Добар вече. Шта се ту догодило браћо?!

у нашем селу чињена крађа!

А коме је учињена крађа?

СЛИКА II

А ево и Милоша!..

/улази/ О, Иване, здраво да си! Крунија шта мислиш да разимо с оном јабуковачом?

твоја се слуша!..

Добро, добро!.. /Ивану/ Замисли, онај Шокчанићев нестао!..

Куд, побогу?

А куд је могао да оде?.. Сигурно у гору, у хајдуке. Несрећа. Шта се направи од све наше младежи!..

против власти, са хајдуцима!..

Неће дабоме!..

..док они нису дигли народ...

Наша су људи само против зулумћара, који цара не слушају. А уз нас су поштени жи и мирни Турци. Ето, снажије се саме обреле, да ће нама, Србима изградити ферман од цара, да бијемо дахије.

..малочас ми био субана.

Код тебе?!.. А што је долазило?

..неки добар човек, бога ми!..

Е!..

..што га онако обрука и оцрни.

Славе ти, како он јако?

..био парзити на свој народ!..

Шта неш?.. Ваљда му тако суђено!..

..за јатаке и сасвим уништити..

Шогао је.

Помоз Бог!

Бог ти помогао.

..ни ми рекоше да си овде.

Добро си учинио.

..није за бољег сазнала.

Добар јесте, ама није свима.

..противу тебе, ево ја први.

Ти њему тако отворено?

..па лепо, неко их и не воли.

Ама ко њих може волети?

Ја се не могу са њима борити.

Не можеш да Боме.

Севин.

Могу!

Тако је!

Што да не може.

Збогом, Мамо, збогом. /Маринко оде/

Шта то?

Што?! Пуцао је што му је онај однео што се крваво стекло. То баш сведочи да ће он бити прави домаћин.

Па...сто...

Не браним!

Кад је теби драго.

Добро ми дошао свакад.

Вавда је и Бог тако рекао...

Збогом! /Испрати га па се врати/ Крунија! Ој Крунија!

Ето ме, ето..

Знаш шта сам разговарао с Иваном. Обећао сам Јелицу за његовог Лазара

Ма кад ће то?

Сутра навече долазе просци. Гледај те спреми све што треба. А и њој кажи / оде/

..они могу да истребе овај народ.

..па накриви капу. Зар није?

..зар не може и Иван кметовати?

Е збогом, одох ја.

Нешто би те као човек уписао.

..што је пуцао на оног несрећника.

...да ми ту децу саставимо?

...и они се радо гледају.

А кад велиш да дођем?

Знаш младежи није до чекава.

...гледајући како деца расту.

Одох ја да спреми просце.

.....

Не може се третети више Брато. Од како
лашу у Београд ублише и дахије забладоше, сваког
је дана све теже и горе. Глобе нас, на рз нам
накрту.

Цару у стамбору
Дојоворили се са сјади дахијама. Еј, мој Иване,
кнезови могу да се дојоворе и са сјама, а док
се они дојоварају и појојају, сиротињи свака
скићиница ако је само даијски човек и армјонилев,
може да се појке на грбалу и да је јаме

Боја јорнија
Бој је високо, а цар је далеко. Док се не дигне
кука и мошкка, док ми сами...

Х да Бој.
Нисам то мислио. Ето ти си, тово кмет наш, тошкко
лодима. Реци ти, а реци и ти тошкко, зар сам ја икада
био противу цара или противу тога да се плати
арал и пореза. Ја само велим да ми то сами кучино,
а и да сами себи цудино и пресуђујемо, и сами себе
уређујемо, као и некада, а те да субиша...

понози бој...

Бој вам понози.

Баш лејошница

И леја девојка

Није бесан и назмен као они и не шуби се од вуди...

от погледаши

Кав је нисако окрутао и мекан и сладак, као и
она крушка коју он шошкко воши и то којој ла

начивају сува крушка

Ден је Маринко.

како субошитој

и све прешива и вогда кује неке плетове.
да се договоримо.

(поколету) Збојон, збојон, пошао пошо.
Петро. Ситанко, ситанко.

(сидомо итати из куће)

Ти Ситанко, немој велерае да се задржиш та да ти
морам гекати.

(Петра итати)

Петро. Рано да се велерае, рано да се летне, да би
се раније на асво цушало. Сутра пошмемо са вер
шигдон. (и вату) Мна се дрета коса обе јесени. Док
скутиш за араг, та ати за таблицу, десеток
и шитрук и туркушину и шировницу, док му по-
дам меда, и јаја, сира и кајмока и дрва, док му
белушки и кулушки не ститнеш за себе ништа
да урадиш, ништа да оставиш. А морано, ето,
и обе да жениш, зар не?

реда је

Како да није реда. Вере ми да их не жениш,
обе јесени, ризали би као вокови.

(и вон оде)

Мето незнам, коју ми је луду овај мој лудак нашом!

(сидомо појетне)

Еј море. Брајати сити та, а овамо би пошето
пшворопошке да се жени... добро, добро... Хе, хе, хе,
Јеси сшара да је луд?

сидом се

(оде са Петруком)

Узјен зраи Пиа
Сугрлаг
(шаге)

(3)
(Каг та погову)

Бојата Шваховот.

(Поетин на неја) Умукми, рџо.

нешто обврте да ја

лажеш, лажеш, улизаше турска.

је токо!

(штурнувши се) Лажеш својме. То си сој мзмишто.

има права

Хојде, кнеже, хојде, пошо. Браќо, сви не добро зноме.
Сви ви добро знате и моју децу. Знаш најдобелти, Шво,
мој стари Кордо. Та у твојој су кући одроси. Хојдејте
браќо.

Уесци.

(Алекса стоји учокено дед)

неја родиб.

Јав, старостин моја.

Звеси ми гудук IV гин. с твојога
(сиди на куќи, тогочав и туши)

хладно је.

(хути)

одговори говере.

(хути)

(сима прогати)

Амо кнеже.

(сима камъе.)

Амо, Амо.

(сима стаме)

Та мајковити, одра јро викути те

остарело се

Коду, сврати мамо.

мамам код

Дуто је до сирти.

до поља

Па није тамо пољина кућа, него овоно...

до будинка.

Добро, добро. Видим ја да сви беже од моја дола.
мди, Сима, мди.

(сима оде)

(шокуте) Господе, да ли видиш моју беду? Сими-
ну се Господе, овим робу што ће остати после
мене, ако сам ти ја што некако зрешмо.

уђем Алекса.

(маме лави)

покривама нама

бути Петра

робу одсеку.

Али како онда?

поре онде.

Шек, шек, мешко нама. Нама је кућа проклетја. На
њу мљузу и тери м бови. Так м Сима. Сима бежи од
моје куће... (сима ме крши у куши, та ни прети
ми живети), Па м поља... онај одбри моја Миоје...
и маму се прити цело кад ме види. Па што ме овоко
мушиш Господе. Што ме не оставиш са овим
урним животом.

покаже бат.

Ани-ни-нива била.

дошла

Ти мени? Па три месеца неће ти се да прекорачи
овија прата.

дашма
Је ли те бој послао да ми будеш разговор?
Кедо ходи.

Па ти си ми први савор који ми прат прекорачи.
Ти си ми братослов божи. Петро, шта си ти слага?
Па уђишо у кућу, жено, хладно је овде. И дај да
се нешто потије.

јутро Алекса
(у междозуци) Ви?

ето дуђосив.

Поје? Кисте? Што оте...

ојростан

(вуду попу ружу) Еј... суре... па престаните. Зоста
сте катале... Станите, да видим вуде. Шевоа си их
као травка росе... Станите... (визи) Радостан
моја. Добро јутро моје. Ти ми доведе вуде под
кроб за који сам мислио да је проклет. Крећо
моја. Уђише вуду божи, уђише.

бабо, нано.

(при саонка) Лине!

мој побратим

Ходи синко да те заграм (саоци Моринка) Маринко
Алекса?

(визити)

хеј Алекса

(непомирни) Пролози.

ам Алекса

Шта је? Јеси ли био тамо до пошине куће?
ми најпре код Вудлика?

ако разуми.

Прогози, камен ти, кад, изи.

(Сима одлази)

(Кашње и блане) Држи ти ти. А што држи ти ти.

(сува уђе у кућу)

Мазару) Шта радиш ти ту горе? Хоћеш до
Кендичи. Ко је у кући Мексика, је ли? Па што
ћутиш? Шта те кошеш. Уђи. Ово је гига, Мексика
кућа. Зар си се мало ћутио, мило обде. Уђи. Ено
ти штрика Петре твоје „Кике“. Зар си зборовио
како си је звао. Уђи.

(сува илази)

(Кен и Милош илази)

Било обде.

Нико.

одговором

Ја сам ти кажао.

Генџа Милошева

Која Генџа?

твојој кућу.

Ја је мислио биде.

кашеш.

Ти ме питаш, а ја ти одговарам. Од оног дана
кад ме овај твој мискар и оној баговац онде
осрамотише мудароме, — моја кућа, моја
страшило и мисла мурноворскан. Нико од онда
није прекоратио прота до данас.

Кико

оуди
јатакујеш? 7

Ја не јатакујеш.

кућу догазио.

Ако догази догази у своју кућу.

оци товори

Напој ти ту квџа твосту. Ја ово вама товори
Он је Турчин, па је оцем повелнији од вас.

урадујеш се

Које? Ето та нека каже кад му се ко до даже
улативао. То је могао твој и Маринков. Ја од
Турчина не тражиш ништа.

ни милости

Милости је у Бога. Ти ми не можеш ни једне
ове беле власи оуринати, а како ми да ми
што поштом. Поможи ми свој двојици.

ја могу.

Ако Бог оке - ништа?

ти од каков.

(ширно) Не треба да ме вучете, идем ја сам.

Ели!

(широко око себе) Где стаме заштврину? Хеј. Без-
душници, целати. Кошмо не дама вет, пурите
овако, хеј?

шта ћеш?

Дојте ми воде (шупко) Три ми се осушило.
Води ми дојте.

хотеш поворити?

Нећеш Турчина. Нећеш ми реци измолити.
Хеј. Надон сам. Дојте ми што јесту. Води ми дојте
Отварајте. Дојте ми да даже свето вогду ха.

Шибайте ме, пабите ме на коњу, скапайте,
ом ништа неку карами. Неку козати, неку
ка... (срчине).

(говори он) Јесан.

И воде... и воде!

(добра је и јаде копити во)

Добро... само много сано

шта је!

(онто) Он није трешно.

Та ти реге...

Морав? А ко те је терав?

Субаша?

А што?

Дај ми мало воде.

Шта?

То нећеш никад дознати.

јеси магон

ручка мога

то воши

јер добро

кушој теко

су трешни

твој Станко

морав рети

се монне

Он.

не знам

Кажеш нешто

Станко и дружина

А воде?

^{на ситенице}
(које па се сруши) Воде, воде.

где је Станко

хотеш ми познати.

Нету. Муштите ме. Муштите ме. Секутите ме на порге
нету карати. Тодови, тодрави (сруши се) воде, воде.

хотеш воду.

Дај.

~~Кавријан~~

према мени.

Па шта хоћеш од мене?

рађеним огном.

Кавријан

да кажем?

Дај брже.

(ћути)

(како додесе врт)

(лов дрвета, вода у врт)

попој тексу

(пружа руку.)

говори сад.

(Текса ћути.)

Кажем истину?

(сруши се)

Жив добо.

(шопотом) Воде... воде. исторех

да идемо.

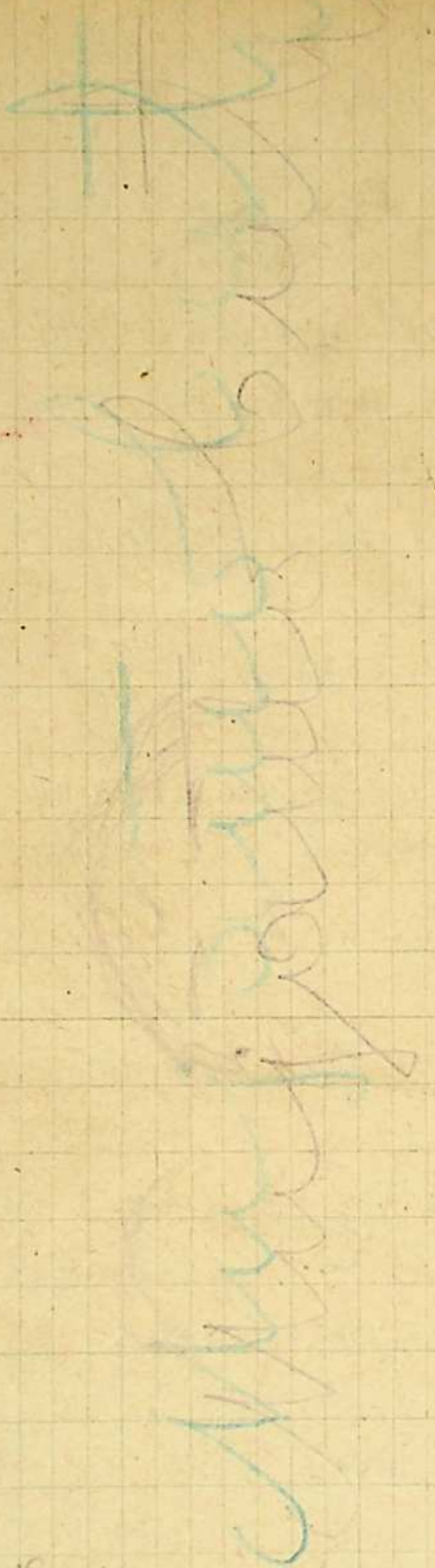
Мди сине, много понте пошера, да вас ститне,
и збогом.

Мди сине, Мди браки нејаке, кад ти је бој дао те можеш и цунаш а
ја ку се дигити што ми је син јунак којег а турсе левоју.

— Кројер —

I. Pеченюба

~~Лайгук~~

Станко

уноа

тресе

Лайгук Станко

уноа:
Мурочал Мурочал

Мурочал Мурочал

Мурочал Мурочал

~~Ваше письмо.~~ Ваш же год не числится в вашем
письме. Если же вы хотите, чтобы мы
Печески считали его не считая, как если
мы будем думать за него свое имущество, то
не считая

Уфа Алексеа хитро је. — # Да зај дај нешто
нећеју за оштреју. # Да оштрови ревете (оге)

уно нешто, вифено

узате) Уфа нештоју за уфен Алексеа? Дага нешто не је.
Уфа ми он оштреју ревети. Даго мије. Даг ми је сего. Ве-
мај дубоа а он ми нештоју и нештоју нешто.
Уфа нешто

Уфа ми дрета. Зај за даго свје не што нешто. Он
оштреју дај, онако дрета, он сего нешто нешто, даје се ош-
треју за даго, и ја за нешто нешто. Уфа нештоју да
оштреју мија. А ја даго за нешто нешто. Уфа. Даго он даје
дрета ревети нешто нешто, ја даго дај, за ми даго нешто
Уфа нешто оштреју

Како? Како... Зај нешто нешто нешто даје. Зај нешто
нешто нешто нешто нешто даје.
Уфа даја

Оштреју ми?
нешто нешто

Како ми нешто нешто? Даго нешто? Даго даго даго нешто
даго нешто нешто
даго нешто

Даго је сего дај нешто, даго, даго. Даго нешто даго нешто
даго нешто даго
даго нешто

Даго нешто

I emka

gor me mofca rana
Meju dodo,

(uslaga)

poslano, za me?

Toia mi, feqa je.

petar pje, gor je sva

Xa, xa, miq je emiku. ee

gor me, aio //

Caq aia, eoaq. (bozia y nite)

jeu tomovo

~~(meja) eba aia, paba~~

meja u dudu paba

(//) outomka qfota aia, mieno zisica gortem gortu.

poslano, eba jeju

(meja aia)

jeju, zobia

(meja us nite)

na meju u xfova

A meja tom emka?

y toju meju

Meju emka.

Мара Марко Симић
СЛИКА I

100
100

Раја смо.

Кнезови су се договорили са Спахијама и упутили жалбу цару у Стамбол.

.....и да га јаше.

Ако нас Султан не заштити, можемо да тражимо помоћ и од бечког ћесара.....

.....док ми сами...

Шта? Да се, ваљда, одметнемо од власти? Да идемо у хајдуке?

~~Кнезови~~

~~Кнезови~~ да субаша

Није наш Субаша од најгорих...

....Јелица Севићева.

Лепотица!

....Субаша запазио.

Ето видите, други Турци терају жене и девојке да им играју пред ханом, а наш Суља "Крушка" сам долази где младеж игра, разговара и шади се с њима. Не, не, није он, као други што су...

.....туђи се од њуди.

Напротив, баш иде иде међу њих, просто је свуда увлачи. Иде кућама сељачким. И сваког Црно-Барца зна по имену. Хоће да се саживи са нама. И може се рећи више је благ но суров, више тих но напрасит. Више је пријатан но непријатан...

.....врема овуда.

Маринко друго и не ради, већ се стално мува око суднице и око хана Субашиног.

Богами, реда је.

Како да није реда! Вере ми, да их не женимо ове јесени, ружали би као волови! (Сви се смеју) (Оде).

Пауза

....Лазо, роде!

(Изази из своје куће и оде код Јована, после мале паузе враћају се)

.....озбиљно кажеш.

Озбиљно. Ни ја, да ми је но причао, небих веровао...али обијен сандук и однето све.

...да је било.

Равних двестотине дуката!

.....ниси имао никаквих гостију?

Нисам!

....Турци долазили.

Нису. Нико живи није свратио у моју авлију има месец дана.

Кому? ГРР?

Кому? ГРР?

мечи!

тако и јесу раба, мој отац. Будућност и
ирина сушност.

како је?

Видео га мој татац! Овога? ЈР - угуло на
меса. Славно востануће.

1918/1919

анекдота:

Она татац. Овај мој угуло, као што сам
сам, али га сам каруселу на бајату.
Зашто се, деци, шта је Славно у бајату.
Ово га види, каруселу, распуштен сапух
и плучко раба. Овако се на угуло, зовоше
сметом, на за кули...

који су то

Али отац, дога ми.

слика IV

То су ајгули.

Вана јесте ава. Нах се гуруци и
отом новбу.

.....шта ти се десило.

Ето, у старом вајату имао сам, у једном сандуку, двестотине дуката, а данас неко дошао, обио сандук и новце однео. (Сви згранути).

Милош је лево Алексо!
(Милош, рекао)

Је ли то?

Јесте.

Слика IV. III. Појава В.

.....поштен човек.

(Кадраше Јелице мала пауза, у кади.)

Помаже бог!..

Бог ти помогао!

Какосте?

...ракије, Јелице.

Добро, хвала, а где је Милош?..

Деде седи!..

(Отпивиши) *Ево* ти ваља. Добра ракија *не да* се доста пити!.. Али не би ваљала да је тинва ширега грла.

.....Шокчанићев нестао.

Куд, побогу?

...наше младежи.

О, ој Не ваља!.. И у Шумадији, чујем све се више одмећу. Хајдуци подбунују сељаке. Али наши неће овде против власти, са хајдуцима!..

Неће дабоме!..

Ето, у ваљевску нахију дошао недавно неки харамбаша са својим хајдуцима и стао да буну сељаке. Али кнезови га опоменуше да се склања куда зна и да се мане хајдучког посла, док они нису дигли народ.

...да бијемо дахије.

Е, кад реч о мирним и поштеним Турцима. Малочас *ми* био субаша.

А што је долазио.

Ништа, разговарали се. Море, па оно је неки добар човек, богами!..

Е!..

Кажем ти! Разговара о свему и свачему, као да није Турчин! И њему су сви Црно-барци красни људи!.. Ето Маринко. Ти знаш колико смо ми на Марика викали. А он и за њега вели да је добар човек. Мало је вели-прилен, али добар и поштен. Једино фрче на Алексу. *Нега* не мари, неће да чује о њему. А жао ми Алексе. Боље би му било да је онога удавио док је жгеће био, него што га онако обрнуа и оцрни.

...како он јако?

Не питај! Нико да га види, *се*ди пред кућом гологлав, запали чибук, па ћути. Нико му бога не назива ни прима. И чини ми се да је мало шенуо!.. А брате био пазити на овој народ!.

...тако суђено.

Ваља. А Шокчанићев се одметнуо, велиш? *О, ој* Ко би то рекао? Разумем да се одметне

Бескучник или лопов, али Шокчанин! А бар да има зашто! Да нам је субаша, рецимо, нечовек. Хајде де. Јесте једном дигао село у потеру, али кад не нађосмо хајдуке, пустио нас све својим кућама. А могао је да нас прогласи за јатаке и са свим уништи..

Могао је.

Зар не? Ето како паметан човек разговара. А не као поп и кмет; он је Турчин, а Турчин је наш душманин.

Бог ти помогао.

Бог добро дао!

Добро си учинио.

Баш разговарасмо о субаши.

...ама није свима.

Није, није свима.

А коме то није?...

Мани се, славе ти.

...шта им је криво.

Тхе. Па ето, разговарао сам са субашом. Он вели: добар вам је онај поп и кмет. Ја знам да они раде противу мене, али ја се не љутим на њих. И баш ми је мило што се тако лепо слажу... и они сви Црнобарци. То је баш лепо.

Зар тако рече?

Баш тако. Једино онај пас, вели, онај Алекса, што вас је лагао. А ја њему отворено; Сви смо били противу тебе, ево, ја први.

.....тако отворено.

Тако, славе ми. Видим, рекох, огрешили смо се. Нисмо знали какав си ти човек. Али сад кад ја њима кажем. Видећеш. И одем попу и кмету.

Па?

Па им кажем: Што са браће цабе туђимо од човека? Да је он онако... што прави смутње, ја бих први окренуо главу од њега. Али добар човек. Волео бих да је са нама у љубави.

А шта они?

Поп једно те једно. Добар је он, вели, али својима. Он је Турчин и где је мени срећа, ту је њему несрећа. Што је таки. Ја сам мислио да је он паметан човек, а оно... А кмет...

...могао бранити.

Нико.

...раците сами.

Баш вала.

Тако је

Јесте, није вајде, није.

...одох ја.

Збогом, Машо, збогом. (мала пауза) Чујеш Милошу. Нешто би те као човек упитао.

Шта то?

Ти знаш мога Лазара. Није што је мој.. ја имама још деце, али.. некако се одвојио

...одвојио од оне друге младежи Гледам оне друге..ето, онај кметов, па онај Шокчанићев..па ето ти оног Алексиног несрећника: сам лопов, хајдук! А мој Лазар је кућеник и домаћин. Уме заповедати. Он је згрешио што је пуцао на оног несрећника.

...прави домаћин.

Е, брате мој, ја имам сина за женидбу, да, око-твоја кћи је стигла за удају. Шта велиш да ми ту децу саставимо?

Па...ето...

Севап би било. А после и оној се радо гледају.

Не браним.

А кад велиш да дођем?

Кад је теби драго.

Онда ето ме сутра са просцима. Знаш, младежи није до чекања.

....дошао свакад.

Е, баш се радујем. Одавно сам мислио на то, гледајући како деца расту.

...Бог тако ракао..

Рекао је, ракао.. баш ми је мило што ћемо се спријатељити. Хајд, збогом. Одох ја да спремим просиоце. (Оде).

сина IV

А ти Иво?

Хоћу.

....то си ајдуци. 2x

Вала јесте, ава! Неки се придружили оном лопову...

Алексиног сина крст Лопов

...он није лопов.

мла лопов?

Па које онда покрао моје паре?

Значеш.

Ја хоћу све да знам.

....не може доказати.

Шта говориш? Пази, кмете Јово!

...прдај мени..

Право вели Маринко. Казаће он кад је мајку за сису ујео? Ја ти јамћим.

....па ћу гледати.

Тако, тако!...

Ја не јатакујем.

Шта не јатакујеш, кад ти син у кућу долази!..

....човечнији од вас.

А..улагујеш се!..

Слика V

....и њега ће ухватити!

Још мало па ка га овамо довести!.. (засузује)

...Не дај боже!

Даће бог, даће!.. (увија)

....говори сад

Говори, иначе... (мрда)

.....Станку муне

Ако будеш лутао, на грозно ће га мунџ метнути. (увија)

...Алекса хоћеш дашк..

Слушај курсузе матори. Колико ноћас попеће се првени петео на твој кров. Сви ће погорети као мишеви. Но хтеде напоље, пушка ће га вратити у пламен. А војска је већ ушла у траг и гнезду хајдучко м. Све, ама све ће их сатри а оног твог пса мунџе најгрознијим мукама... А ако кажеш истину...

(онесвести се)

Их, онесвестио се (гурне га ногом)

.....и газде страдају.

Не брину ,ага. Док сам ја кмет, тога неће бити. (увија)

....окушаш ти срећу

Немој, ако бога знаш!..

....чорава посла.

Али...

...и твој Лазар.

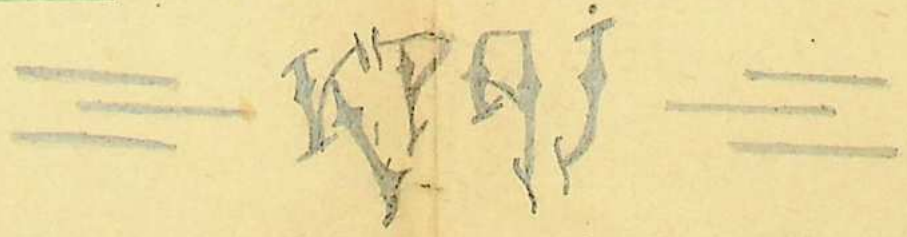
(пада на колена) Станко!.. Дете моје!.. Ја сам те маленог држао на рукама. Ја сам те: ја те и данас волим као своје дете. Немој!.. Спрости!..

...као што смо рекли.

Станко!.. Дете моје!.. Ти хоћеш да ме запелиш!..

Полази!..

(Кога Суреп одводи) Пуштај ме!.. Пуштај ме!.. Ја нисам крив!..

Јелица.

Каква, мајко?

Што, нано?

Ако је!...

Н..н..ништа?....

Па...јесте.Он је поштен човек./Изиђе/

/се поља/ Ето ме, нано./улази/ ^{сво}Што си ме звала нано?

Ево је у сандуку, нано./пође да је извади/

/приђе јој и загледа је/ Мајко!Ти нешто кријеш од мене.Шта је?Јели страшно?

А шта је?Казуј, мајко.Казуј, не мучи ме!

Просе? А ко то?

/оштро/ Ја нећу!

Нећу!

Смем погледати у очи и теби и коме хоћеш.Али сам верена.Обећала сам се Станку хајдуку.Обећала сам да ћу бити његова, и бићу, Нано, Пре ћу скочити у Старацу, као она срећница, него што не^{се} моја рука друге мушке руке дотаћи.Сад знаш све.Куни ме, уби ме, друкчије бит не може.

Што?

Бабо?

Нећу!Нека убије.Ти мислиш бојим се ја смрти?Зашто да се бојим? Ваљда ћем бити као живота што га нећу провести с Лазаром?Не, мајко. Ја се волим и у паклу паћи, него бити жена оном одљуду.Кажи ти баби нека ме слободно убије.Ја ћу на небу покајати његов грех.И пре ће му опростити Бог, да ме убије наједаред, него кад би ме убијао, да јуни ме у онај мрски народ.Немој да прокунем утробу која ме је носила.

нећу зато што сам дала реч другоме.

..где те срце вуче.

Зар он није у хајдуке?

Шта велиш?!..

Ако је хајдук..

Јело...Јелице.

...пре неки дан да је оставиш?

нека, немој вадити.

Јесте, рано моја.

Тебе просе!

шта је...ето ти.

Шта рече, несрећнице?

реци, смеш ли ми погледати у очи?

Иди...бежи..

Убиће те!

Јест, он.Бежи, несрећнице.

А што нећеш?

I un

by heart, ydher

From the early days of your, when you
were young.

of the year you can

Oh, say the words, when you were young
and in many respects, but now you are
more and more, and you are old.

of which we know

When, say, you were young, and you were
more and more, and you are old, and you
are more and more, and you are old.

of the year

of the year, when you were young, and you
were more and more, and you are old.

of the year

But, when you were young, and you were
more and more, and you are old, and you
are more and more, and you are old.

of the year

I know, when you were young, and you
were more and more, and you are old.

to

When you were young, and you were
more and more, and you are old, and you
are more and more, and you are old.

of the year

When you were young, and you were
more and more, and you are old.

Јелица.

Штро / Ја ти кажем: не зови га лоповом.

Не претим.

Кроз блуз
/сама/ Он није лопов. Ја то не дам никоме рећи.

Нећу!

Али, бабо...

Уби ме...

Кроз блуз
Нећу, па да си ми отац сто пута.

Кроз блуз
Хвала бабо /прилази му руци/

IV
/сузе јој ударе. Прилази сандуку купи ствари у завежљај /Куда ћу сад?

... с овим црним животом?
/појави се из дубине са завежљајем/ Помаже Бог. /Прилази им руци/.
Од куд ти?

Ја дошла / обори главу/

Ја сам дошла... *То сам дошла јер ћемо иду. Отац ме мучио је муку. Како сам се мучила?*
Зело!...

Отац ме отерао, па дођох овамо.

Зато!...

Није!...

И коме си дала рећ? Лопову?

Ти претиш.

Одох да кажем оцу.

..али ми твоја мати рече да ти нећеш.

Јеси ли ти то?

Ни речи више. Одлази.

Ти неш поћи за Лазара.

нема више места за тебе.

ја више немам кћери.

... с овим црним животом?

Помаже Бог. /Прилази им руци/.
Од куд ти?

..псето да прекорачи овај праг...

Зато што ниси хтела за Лазара?
Зато што ниси хтела за Лазара?

Зато што ниси хтела за Лазара?

А није те мучио чича Милош?

Крај
.....

Опросили... а я у... осколом сун дак мого е
то знаи кога... не прва ја уде
вми, но... док... гди -
гво... гди...

Ево, ево...
имаме...

А ун, удеме, тог
обла... гди?

Но дришме...
сво мо удеме...
ову бему свогу...

То, со бога, товогди...
кме. То би му одишо...
агвовање во реди...
па... гди...

Одга ја видим...
сво...

сво... гди...
сво... гди...
сво... гди...

Тој... гди...

Дуго... мена

имаме...

Дуго...

Сво... гди...

сво мо свогу

товогди... То...
сво мо свогу...
ову бему свогу...

товогди...

То, со бога, товогди...
кме. То би му одишо...
агвовање во реди...
па... гди...

То, со бога, товогди...

То, со бога, товогди...

То, со бога, товогди...

То, со бога, товогди...

То, со бога, товогди...

То, со бога, товогди...

/Јелица и још две девојке улазе/

По њеној мисли Јово!
Јест, у коло/одлазе/

/Врхене/

Лазар?

И баш хтеде да те убије?И то због мене!

Зар ти не знаш да он тебе одавно мрзи!/поју/

може се - јово у
/тихо/ Ти знаш!

ДРУГИ ЧИН:

Хајдук јесте али није лопов!

Рекох: он није лопов.

А зар ту кесу није могао тамо и ко други закопати?

Онај које пријавио.

Ја знам да је он њега мрзео!..

Јесте!..

Мајко!.. Не терај ме да ти то кажем.

/једва говори/ Због мене!/дршнући/ Сад ме више ништа не питај. Ваљда сад све знаш./Зарије главу у јастуке/.

/јецајући на мајчиним грудима/ Ја нисам крива, нано!.. Они су обојица лепо самном. Били су јарани и ја сам стајала с обојицом. Онај је био завидљив. И кад се оно на Илин дан похрваше, ја сам видела да би га онај пре убио него оборио!

Јесте, нано. Јовој, ти ни замислити не можеш, колико онај њега мрзи!...

/дути/

Није наш Субама од најгорих...

Помози Бог...

Јел у коло девојке.

3 1 2
Јелице сад играј!

Ама које то пуцао људи?

Е брата.

Због тебе?

волиш ли мене или њега?

И лопов и хајдук!..

Шта рече?

..кесу с новцима у његовом ђубрету

...такав грех учинити?

Прекрсти се!...

Ко? Лазар Станка?..

А зашто?

Морам знати!..

Јело!.. Рано!..

..на њега због тебе?

..Станко отишао у хајдуке?..

Таква ти је ваљда судбина.

Сид, нон, за Антонио
за де мари

Зона

Кориндоранг

Телуца

у герц

Хайдук Станко

Дивна Мид

Телуца

у герц

Хайдук Степанко

у герц

Бранка Миршобит

Мид Б. Делуца

Батали верава несла.

ја те нисам слагао.

Добре. Хајдемо да прегледамо кућу. Коћен и ти Лазе?

храбростми намет.

А ти Иво?

Коћу!

(пандурима) Откелите кућу. (према кући) Ниједно да се није макле. Ибре, Асо
откелите кућу. (оде у кућу са сесталима сем Лазара)

Коћу!

Ући!

(Алекси) А јели ти матери? Ко ти је био овде?

нико.

Лажеш! Је ли бре? Умјеш ли ти гезерити. Одговарај.

ја сам ти казаво.

Ја знам да су овде били хајдуци...

ете на тражи.

(пандуру) Шта је Асо?

ако нијесу на тавану?

Ко тражи и на тавану. (Ибри) ~~Никог?~~

никог нема.

(Алекси) А је ли овде био неј?

није

А где ти је Јелица Милочева?

Која Јелица?

Јелица Милоча Селина. Она је ту. Дебела је у твају кућу.

ја је нисам видео.

Лажеш!

нема их ни на тавану.

(Алекси) А баш никог није било? К

Никог.

(Певуће Маринка напред) Ти си булала. (Ивану и Лазару) Хајдемо дома!

Мали те....

Отетуни.

били су овде.

На лијене где су ?

ја ћу их наћи!

На је ли све испретиране?

енет оно нису далеко.

Ако је тако, ти нази на енет на неберку.

малити... . . .

Шта ћеш?

да те нешто замолити...

Гаворити!

да одржи да нечим оружје.

Шта ће ти ?

нека се нађе.

(насмјавни се Јетка) Војни се Станка. (оптре) Војни ли се Станка?

због њега ти те тражи.

Снда нису. И где га еретном, уби. Је си ме разумео: уби нса.

нећу промашити.

(Лука се длан) Иди кметовај кући на мучежи да ми одмах дође! (Пандур оде)
Оскла се раја! Младеж се одмече, нави јелекују. Те више није раја, те су
хајдуци.

енем ленову...

Али Доказашу ја њима! Други глебе, плујене, стимају етену, узимају наре, ударају
на муке-на и слушају, денесе им свега и свајега. А ја хтедох лијене... лијеним
се више не може. Сад ћу ентрије.

афенација треба

Дик подвикнем, тек укинем једну непослушну главу-слушаће ме као снама, тек ја
поћнем да их мећем у темруке и синцире, мелће они, на коленима ће молити Суљу
да им енет буде добар.

хаће.

Чекајте само неће више дојти душманни бунити сви наре, Пријатељи ће дојти етса,
заповедати. (улази Јован) А јели ти.

чујем афенација

Шта се те раки на Црној-Бари?

шта афенација?

Лијене, богами. И он још мене пита. А зар ти незнак? На какав си ти кмет, кад
ти незнак ке лањује и нећује у Црној-Бари?

само Бог може све знати

(нагле) Ти си јатак хајдуки.

срочна за експерт
пој нове за терит
ни спрм по новени
ебо за нрима и робумена
ебо за прво адвосубе

X. Curove

СУБА "ИДУИНА" СУБАИНА

ИРРЕ
VVV:.....

ИРРЕ

Копја за појмент
1953/1954 г.
Нумер

Убио сам га. Добро сам гађао. У главу... У сред главе. А он је посрнуо. То сам видео овим својим ређеним очима. Посрнуо је... А кад је посрнуо онда је и пао!

Жив је? Нисам га убио?

Нисам га убио....

Ређи бу: зато што га мрзим!

Ја га одиста мрзим!

Има.

Знам. У старом вајату у једној сандуку.

Зна. Наше су куће као једна. Ништа од биховоких укућана није скривено.

Јесам! Разумео сам!

Видим.... и хвала ти!

Слушаћу те као оца, боље него оца!

/Лазар оде у своју кућу!/- Лазар се враћа носећи новац у кесићу/=-

Нисам још....

IV
Завеса
У слика

Хоћу!

Молим те...

Ја хтедох да те нешто замолим.

Да одбраним да носим оружје.

Нека се нађе!

Због нега то и тражим.

/сирхвом/ Добро. Убићу га! Свога пута га нећу променити.

V
Слика

Да ти додам ја воде чича Алекса, Хоћеш?

Па.... завадише нас.. Онај Маринко, душа му раја не видела. Он и онај Тукентана.

Како? Не питај? Ја сам волео Јелицу, па кад сам видео да она тебе воли, хтедох полудети. А онај Маринко као да га баво баца преда ме, поче ми говорити ко јемта.... Па лепо изгубих памет.... Кајао сам се Богаме кајао сам се.... хтео сам те потражити ти.....

Онда се... онда се почело пакостити са обадве стране... Чича Алекса и бабо са једне а и мене понесе баво.....

Свиђу ми нисам!

Немој ти!

Али ти га ниси убио

Жив је он, жив!

Овог часа сам га видео, свјим очима с Јелицом.

Како ћеш свету ређи зато си пуцао на нега?

То није паметно.

Има ли у твога бабе пара?

Знам ли где му стоје.

Зна ли и Станко за те паре
Јеси ли разумео

Види, како се бринем за те?

Али ти ме мораш слушати....

Е, сад хајд, пожури. Чекам те он
Јеси ли казао баби?

Хоћеш и ти лаво ?

Добро ага!

Шта ћеш?

Говори!

Шта ће ти?

Бојим ли се Станка?

Уби гса.

Нај грозне ће га муке метнут

Те онако испизми на мене? Де

Е, а како?

Е, брата! Па онца?

А онако ниски крив?

И теби је самота наливена Ј Мира

Шта би онда

А

А ти седи с миром и дај Богу, Божје, цару царево, бегу бегово....

Субана ти може живот узети на дунј, па никоме ништа. У Турака је власт!
онда не би могла и Раја да има власт!

Говориш ко јешта

/после паузе/ Право вели твој бабо. Хајдемо у коло!

А шта то

/Лазар се намршти се/

А што не кажеш сам?

Ништа, чича Маринко.

/Лазар се насмеши/ Ко, зар ја?

Јок!

/сagne главу и јути/

На шта да радим?

Убио!?

/оде кући замисљен/

/Лазар је изашао испред своје куће, стоји по страни и мрко их гледа./
Станко! Хајде да се порвемо!

Да видимо ко је бољи рвач!

Шта ту вазда.... смех или несмех!

/Лазар и Станко се рвају/

Ја се овако рвам.

/Лазар тргне пшитољ из појасан и пуца у ваздух/

/Лазар опали из пшитоља и викну/ Сид играј Јелице!

/Лазар долази с десна и погнуте главе иде посласко кући/
Шта је? Ко је то?

А ти си, чича Маринко

Одкуда ти?

/Лазар уштрљено звера око себе/

/зајеца/ Ја нисам хтео.... то је било на једанпут.... Ја сам незнам шта ми би! Дође па ми се сирче шед сина. Морао сам га убити!

Е, јаране, да ми није оца

Зар свега да се одрекнем?

И метаниши-понижавај се, је ли?

онда не би могла и Раја да има власт!

Пути па трпи синеко Раја смо

Ја коме ћу.

Да се дружим са Јелицом Серић

Не би ми она матери казала.

Лазо роде шта раниш

Као да су ти сви по кући побијени

Да ти није која цурица змакла за он

Знам! Јелица Милошева.

/Ја славе ми не бих дао!

Ја бих га убио

Најбоље је да је заборавим.

/Станко је поред Јелице/

Ја и ти? А што?

Шта је теби јаране?

Најпосле кад хоћем!

Ја би те давно оборно.

Промло је време када се људе риваку.

Ја је праву колу!

/Станко и Јелица пробу играјући мимо Лазара

Лазо, Лазо! Тебе тражим!

Лазо, Лазо! Тебе тражим!

Ја сам, Лазо, брате, ја!

Ја сине ја!

Ја тражим тебе!

Не бој се! Не бој се!

Или на једанпут.... Ја сам незнам шта ми би! Дође па ми се сирче шед сина. Морао сам га убити!

Харуук сэтгүүл

Лозор

Мирамтуй

нр.

С.З. Девид

Одакле си !

Ко те упуту овамо!

Знаш ли му Име!

Кад си прешао овамо.!

Харамбаша ће се ускоро вратити.

А хоћеш ли се заклети да ћеш бити веран друговима и послуша харамбаша!

И даћеш веру тврду, непреломну, да друга и јатака одати нећеш!

А када те стану натицати на колац па га маљем набијати, док ти не изиђу између главе и рамена! Па га усправе, а ти висиш сатима, данима, а свети а те гледа. Грчиш се, утроба ти гори, а нико не сме воде да ти дода. Руке о ноге су ти везане, а гладни пси долазе па ти ноге глођу и дроб кидају! Хоћеш ли издржати! Или ако стану живом драти кожу с леђа.

(Жив нећу издати своје другове ни одати своје јатаке.)

(НЕДАЛЕКО СЕ ЧУЈЕ ПУШКАРАЊЕ И ГРАЈА БОРБЕ)

Бију се . Што и нас не поведе! Зар смо ми гори од њих! Де, запевајте једну!

Добро дошао, Харамбашо!

Богу хвала, сви сте живи и здрави! Да те обрадујем харамбашо!

Још једном приновком.

Да их сачекамо! Харамбашо! Ми дане ножеве не извукосмо из корица

Зека (долази)

Из Херцеговине!

Неки воденичар.

И кажи му Дева ме послао.

данас. Препливао сам Дрину.

А он зна све.

А ти си хтео да останеш с нама !

Данас ко срца има у гору.

Заклећу се !

Не, док сам жив!

Сви су живи!

Боље нашао!

Чиме!

У осталом ко зан мовда ћемо се и вратити.

улица) који велики рево.
Ево сурева ути
улица и рево
Смех.
у исто м року
јано.

Било је то
Голова

а зар ће он се ширити
давоје

орнаментите у гору ?

Лико се не одиже од редених копча.
Мени је тешко урицати, сав јолуце.

Триво је и свичан

Надигне се једна и да...
Тред боје је...
Борак...
Кеша...
Валови...
мачи...

Хордун Ситане

Бр. 10
1900

Ходжа Станко

Будељев
Станко
Лозар

Ходжа Станко
Лозар

„ХАЈДУК СТАНКО“
АЦА, СТОЈАНОВИЋ

„ЛАЗАР“

Па ,,завидише нас.... Онај Маринко, диша му раја не видела ! Он и с туркешања.....

е, а како

Како? ..не питај! Ја сам волео Јелицу. Па кад сам видео да она тебе во хтедох полудети. А онај Маринко, као да га ђаво баца преда ме, поче ме говорити којешта.... па лепо изгубих плеву. Кајао сам се, хтео сам да те потражим.

па онда....

Онда...онда се почело пакостити с обе стране. Чича Алекса и бабо с једне ~~стране~~ а и мене понесе ђаво.....

нисси крив

Нисам очију ми! *Нисам*

до чега дођосмо

Па ето....

Лазаре Мирашцићу!

Немој, тако ти бога!

(пуцањ, Лазар пада)

Лазар Мирашцић
КРАЈ ЛАЗАРА

АЦКОШ *Лазар*

Л А З А Р

у комаду ХАДЖИ САНЈО

у улози друг

„АЦА СТОЈАНОВИЋ

„АЦКОШ”

„ЛАЗАР”

оца и мајке

Шта би онда ?

да се одрекнемА тр онда седи с миром, и дај Богу божје, цару цареву, бегу бегово.понижавај се је лиСубаша ти може живот узети на душу, па ником ништа! У турака је власт!

Говориш којешта.

улашено

(одлази са Станком брзо)

(враћа се)

Право вели твој бабо, хајдмо у коло! ....

Шта то?

(намршти се)

А што не кажеш сам?

са мртвога

Ништа, чича, Маринко.

(силем се смеје) Но, зар ја?

Јок!

(сарао главу и ћути)

Па шта да радим?

Убио!могла да има властако би ти дало право
а ако ти неће даће
и кад год ја се одлучи
и кад год ја се одлучи

Рајо, бре

оравосахајдуцисвакогараја смомандатаја коме ћумудростис Јелицом Севиња...одлучија одлучијаказала наји.....Дазо, роде шта радишпо кући побијенизаделаа за окоЈелица Севињаване би даоја бих га убиода је заборавиш

(оде у кућу замишљен)

(за време кола, мрко гледа на Станка и Јелицу-кад се заврши кол Станко, ајде да се порвемо.

Својом да се...
А што?
и сви драги његови

Да видимо ко је бољи рвач.

шта је теби јаране

Шта ту ваздан.. Смеш-несмеш ? (Хвате се да се рву-Лазар му подмеће ног,

тебе давно оборио

(бесно) Ја се овако рвем ! (наставе рваће, Лазар пада и диже се постиђен и одлази у кућу, кад сви оду, излази замишљен)

Кад се рвачи вуде
мимо тебе прођу

(кад коло изиђе, пуца на Станка)

Јелице сад играј

Луди рвачу
Свај јунак
тебе тражим

Шта је ? Ко је то ?

Лако, брате, ја!

А ти си чича, Маринко.

ја сине, ја

Сткуда ти ?

тражим тебе

(хоће да иде)

свај васира и свика

не бој се

(Заплаче се) Ја нисам хтео. То је било наједанпут.... Ни сам неznam шта ми би. Дође, па ми се смрче пред очима. Морао сам га убити.

Јелена...

ниса убио

Убио са га. Добро сам гађао. У глазу... У сред главе. А он је посрнуо... То сам видео својим очима. Посрнуо је... А кад је посрнуо, онда је и пао.

остава...

жив је он, жив,

жив је ? Нисам га убио?

својим очима, с Јелицом

Нисам га убио?

пуцао на њега

Реци ми, зато што га мрзим !

то није паметно

аха - Ја га одиста мрзим. али ја са њим...

Кочича

Има!

где стије

Знам. У старом вајату у једном сандуку.

зна за те паре

Зна! Наше ^{су} куће као једна. Ништа од њихових укућана није скривено.

је си ли разумео

Јесам, разумео сам.

бринем за тебе.

Видим, и хвала ти!

мораш слушати

Слушаћу те као оца, боље него оца!

Чекам те овде

(оде у кућу и враћа се са кесом)

казао баби

Нисам још.

хајде, Лазо, роде.

(оде)

иш разо

добро ага

(^{кофу} приђе Суљи) Молим те.....

шта ћеш

Ја хтедох да те нешто замолим.

говори

Да одобриш да носим оружје.

шта ће ти

Нека се нађе.

бојиш ли се Станана

Због њега то и тражим.

уби пса

Добро. (с мржњом) Убићу га! Овога пута га нећу промашити.

муке метнути

Да ти ја додам воде, чича Алекса. Хоћеш?

Kuznaja

у г. у

Кажык Луанко

КРУНИЈА.

ДРУГИ ЧИН

ОШКА ТРЕВА

/У кући Милоша Севића. Десно кревет, у средини, позади сандук/
На послетку нерешник оде у хајдуке. И лопов и хајдук!..
али није лопов.

Шта рече?

Рекох он није лопов.

Шта рече! Како није лопов? Зар нису нашли кесу с новцима у његовом
ђубрету?

..и ко други закопати?

Ко би могао такав грех учинити?

Онај које пријавио.

Зар Лазар? Дете?.. Бог с тобом!.. Прекрсти се!..

да је он њега мрзео!..

Ко? Лазар Станка?

Јесте!..

А зашто?

Не терај ме да ти то кажем.

Морам знати!..

Ваљда сад све знаш.

/Приђе јој и ухвати је за руке/ Устани, рано!.. Немој плакати!.. Јело!..
Рано!..

..пре убио него оборио!

И он је пуцао на њега због тебе?

...колико онај њега мрзи.

Шогу, ћери. Али која вајда, кад је Станко отишао у хајдуке?..

/Пути/

Рано моја, шта ћеш!.. Таква ти је ваљда судбина.

Каква, мајко?

Није ти Бог дао да одеш тамо где те срце вуче.

Шт, нано?

Како што? Зар он није хајдук?

Ако је!..

Шта велиш?!..

Н..н..ништа!..

Ти рече: ако је хајдук...

Он је поштен човек.

/седе на кревет/

Помаже Бог!..

Бог ти помогао!..

Како сте?

Хвала Богу!.. А како ти; како на дому? Дај ракије, Јелице!..

Laure

Krynija

Генерал Коуно

Крунија.

одхранила. Дете моје, така је твоја судбина.. Слушај. Чуј мајку ~~кад~~ моли.
Грехота је мајку не послушати... Јело.. рано/наједном љутито/ а што
нећеш?

..дала реч другоме.

Дала реч Станку. И она даје реч? А ко си ти да тако дајеш реч?
И зар је преча реч твоја од очеве? И коме си дала реч? Лопову.

не зови га лоповом.

Ти претиш./дигне руку на њу али је спусти/

Не претим.

Одох да кажем оцу/ оде/

.....

Крунија.

А где је Милош?...

Сад ће он. Отишао је неким послом до шокчанића, одмах ће се вратити.
Чеде седи!.. /Јелица донесе тиквицу с ракијом/.

..да је тиква спрега грма.

А ево и Милоша!..

..да радимо с оном јабуковачом.

Како ти заповедаш. Ти си домаћин. Твоја се слуша!...

/Крунија и Јелица изиђу/.

Крунија! Ој Крунија!

/с поља/ Ето ме, ето... /уђе/

..Јелицу за његовог Лазара.

/после паузе/ Па кад ће то?

А и њој кажи. /оде/

Јело.. Јелице.

Што си ме звала Нано?

Овај... а где ти је она пређа што ти дадох пре неки дан да је оставиш.

Ево је у сандуку, нано.

А.. јест... јест. Знаш.. нека, нека, немој вадити.

Јели страшно?

Јесте, рано моја.

Казуј, не мучи ме.

Тебе просе!

Просе? А ко то?

Иван Миракчић за Лазара. И отац те даје. Мени рече да се спремим и да теби јавим. И сад знаш шта је.. ето ти.

Ја нећу!

Шта рече, несрећнице?

Нећу!

Шта мислиш ти? Говори! Да не мислиш чекати кајдука док ти се из горе врати? Да му се ниси заверила несрећнице? Да се ниси заверила? О проклет тог детета. Зар ми смеш у очи погледати! Говори! /ухвати је за рамена и тресе је/ реци, смеш ли ми погледати у очи?

..друкчије бити не може.

/седа на кревет, гледа Јелицу// онда устане, узме је за руку, па грцају-ни/ Иди.. бежи...

Што?

Убиће те!

Бабо?

Јест. он. Бежи, несрећнице.

..утробу која ме је носила.

/ухвати је за руку/ Али то мора бити. Зар ћеш ти осрамотити нашу кућу и очеву реч? Немој, кћери, тако ти моје хране којом сам те

Поможе Бог. То сам ја, Маринко. Ко велом да видиш и ја како се младеж весели.

...у колу.

Лазо, роде, шта радиш?

...чиме Маринко.

Што си тако помркао, као да су ти сви по кући побијени.

...зар ја

Ти, јест... да ти није која цурица зашла за око?

јон.

(осмеје се) Знам ја. Јелица Савићева? (Зар ћути)
него, ту и твој јаран облеће. А? // Богами, синко, недај му да те избије из седла. //
Што баш он да је узме? Као бајаги, шта јеси боље од тебе? У раздалуку бољи си
ти, он лепши није, ставитији није! Ја све ми, не бих дао.

.....да радиш?

Е, мој синко! Шта да радиш? // Незнаш... ја бих га убио!

...убио

Убио! То бих ја овако стар учинио., а ти си настао да живиш ти немој. Шта ми је то
Девојана? Таки момак, од таквога оца. У такве куће.. може паћи на сваки новат
по једну цуру! Збогом. Лазо синко, збогом! Иди у коло и немисли више на њу. // Ти си
напрасит, могао би нешто непромишљено учинити. Најбоље је да је заборавиш.

(Лазар оде)

Овај је пећен. Тиси кавгађија, а он је велика-биће цумбуса. Ха, ха (спазми Субашу)
Субаша, (приђе му и пољуби га у ружави окут)

Помози Бог

Бог ти помогао честити ефендија! Да збогом кмет? (Своје одмакне руке)
или Ивана?

Јел Маринко?

Чујем, Ефендија!

Јеси ли што чу?

Слушао сам, ефендија.

...ови народ.

Па шта друго може бити, честити ефендија?

Да није Поп?

Он

А кмет?

И он!

А шта веле?

Веле; да им се умкљаваш зато, да би и свама душу поглео.

И то вели Поп?

И Поп и кмет и ... сви....

...а не ја.

Ти си добар човек, мој добри ефендија, ја бих рекао да треба бити мало ош-
трији. Ја бих, прво Попу подвикнуо!

...хоћу човјешки.

Ама, драги ефендија, узалуд ћеш поравати квоцки дробити.

...Поп и кмет.

Као браћа.

..., завадити.

Немогу! У Црној Бари нема човека који њих могао завадити!

....ја човјек.

(даје му знак)

шта је?

Честити ефендија, пусти мене да радим. // Лазар буче сарњена ти ћеш мирити
не два човека, него целу Црну Бару!

.... Тво! Нај.

Хвала ти, чешорити ефендија! Ја нерадим за паре

(Лазар излази из куће)

(улази) Зар момци плачу. Е мој синко! Прво велепрошло је време кад се људи ра-
ђаху (Лазар полети а он га задржи) Лакше! смотријете. Оно види како се ребри..
гледај како јој нешто шапуће. Види како се она смеђи! Сигурно јој прина с своме
јунаштву. Лакше, лакше! За снај, пер онде! Башће тихом, мимо тебе проћи!

..... иди сад кући.

(чувајући се) Лазаре, лазо! Нема га! (снази га) Лазаре, лако! Тебе тражим.

..ко је то?

Ја сам, Лако, брате, ја.

...чица Маринко?

Ја сине, ја.

..откуд ти?

Тражим тебе. (Лазар хоће да оде) Не бој се, не бој се!

...сам га убити.

Али ти га ниси убио.

...је и пао.

жив је он, жив.

..га убио см.

Ниси га убио, ниси. Овог часа сам га овд видео, овим очима... са Јелицом.

...га убио.

Ниси. Али, како ћеш свету рећи, зашто си пуцао на бега!?

...што га мрзим.

То знаш, паметно.

...одистино мрзим.

То знам... него... јали, хм. Кажи ти мени да ли у твојега бабе пара?

Има.

Знаш ли где му стоје?

....у сандуку.

Дали Станко зна за те паре?

..није скривено.

Е ето видиш! Сад иди кућу.. иди правце угајат, разби сандук, узми паре па донеси
овамо. Склонићемо их гдегод, а баби кажи да си пуцао на Станка зато, што вас је
покрао. Јеси ли разумео?

..разумео сам.

Видиш како се бринем за те.

...хвала ти.

Али ти мене мораш слушати.

..него она.

Е, лепо. Сад хајд пожури, чекам те овде (ниси врати Лазар) Јеси ли казао баби?

Нисам још.

Дај ово мени, а ти иди, реци му. Ајде, Лако реде. (закопа нису) (оде)

...побогу људи.

Имета Јово, Поло, и ви браћо (накашње се то Иван рече, истуна је. Сад дали му је
баш толико нестало, ххххххх, незнам., алнам да је покраден, јер сам својим рођени
очима видео лепома.

...казуј нам.

Чекајте, казаћу. Тако како је био... после подне нисам ја да гледам коло

Кад сам био према ивановој кући, смотрим Станка алексиног где изиђе из старог ивановог вајата...

Умукни рђе...

...елем, видим ја то...ништа. Као велим, он се са Лазаром пази, Иван се пази са Алексом...зар је ту што чудно, кад је то као једна кућа! Али, не лези раволе!? Твој се Станко вајато примерада....нешто се осврће да га.....

.....улице турске.

...да га ко неби сметрио. Кад те видим, ја ти лепо причучнем иза једнога грма и узмем га на око. Он дође до својега арап стаде нешто по рубрецу чепркати.. па се диже колу. Мислим се: дај да видим шта је то чепркаш, док тек Лазар пројур поред мене са ништољем у руци. После већ чујем и пуцањ..те сам браће, видео, овим мојим старим очима и заклећу се у ком ошете манастиру да је тако!

....тебе Алекса.

Ево, кмете, ево, Попе. Овак је био он и копао нешто. А ја сам из овог грма био и гледао га.

-II-слика

...јесу ли далеко?

Немогу бити далеко, ту мора бити да им је даник. Моје ме око никад н вара. Ти си ми рекао, да их морам пронаћи, и ја ћу их наћи.

...за Ивана.

Велим Лазар је твој., а ако га океним Севине девојком, биће твоји и Иван и Сели. То су већ два јака човека у Црној Бари. Иван ће повући за собом Поповића, Селив Шокчанина...погледаш, преко половину Црне Баре биће твоја. Онда суди како знаш!

Тако да..

Па ће да ти омлауче и недаданиа и ван недељу, у које год хоћеш дане, да ти плавају и десетак и порезе и глобе, имаћеш и жита, и меса, имеда и пара, сами не да хватају хајдуке, да ти буду права раја.

.....да их нема.

(спазив дим) Ту су!
Оба ми она испала, ту су били!

.. ..Их.

Ми сами даље друмом не можемо.

... Сали агана.

(Нешто шушућу) Да нису овде у збоци.

....бјежи кућама.

3 слика

Помози Бог!

...наш душманин.

...добро дао.

Ја се, Иво, мало свратих до тебе, но ми рекоше да си овде.

....субаши.

Ико, ако..добар је то човек. Бар Црна Бара није за бољег сазнала.

...није свима.

Х. Сидорова

У Л О Г А

П Е Т Р И Ј Е жено Алексине.
Х.С.

игра :

Содержание:
М. Желанович

Содержание:
Содержание

-ХАЈДУК СТАНКО-

ија [КРУНИЈА] -

~~Крунија~~
Крунија Станко

Д. Пантис

67
1340

Напоследку несрећник оде у хајдуке. И лупеж и лопов, и хајдук!
Али није лупеж.

Шта рече?

Како није лупеж? Зар нису назвали Кесуновцима Мрзи говом Ћубрету?
Није могао други зајонати!

Ко би могао такав грех учинити?

Зар Лазар! Ете! Бог стобом! Пренеси се! Ухвати је за руку!

Ко? Лазар Станка?

А зашто?

Зар то знати.

Није приђе ухвати је за руке Устани Рано! Немој плакати
Он пре убио него оборио,

Шта пуцао на нега због тебе?

Могу, Рано мрзи. Али која вајда над Колико онај нега мрзи.
Шта ћеш? је Станко отишао у Хајдуке Таква ти је

Није ти Боже да одем тамо где те срце вуче.
Како што? Зар он није хајдук?

Шта велиш?

Ако је.

Ти рече: Ако је хајдук?

Крунија Седи на кревету

Бог ти помогао!

Хвала Богу. А како ти, како на Помаже Бог!

Сада ће он. Отишао је неком Како сте?
Деде седи! А где је Милош?

А ево Милоша.

Како ти заповедам. Ти си Да ти је ширег грма.
Крунија Шта мислиш да радимо са оним јабукљивачом?
твоје се слуша. Крун. И Јел. Извиђу.
Обећао сам Јелици за његовог Лазара.

После паузе На кад ће ти?

Јело!

Овај.... а где ти је она пређа Што си ме звала нано!
то ти дадох пре неки дан да је оставиш?

А... јест, јест. Знам.... нека Пође да извади пређу!
нека, немој вадири!

Јесте, рано, ноја.

Тебе просе.

Иван Миражиди за Лазара. И отац Јелу страшно!
да теби јавим. И сада знаш шта је Азуј, не мучи ме!
Просе! А ко то?
те да је. Мени рече да се сигурно и
.... ето ти!

Шта рече, несрећнице?

Ја нећу!

Нећу!

...-
-та мисли ти? Говори! Да не мислиш чекати хајдука док ти се из гође
врати? Да му се ниси завила, несрећнице? Да се ниси завила, а О,
проклетог детета! Зар ми смењ у очи погледати? Говори! Ухвати је за
рамена и вресе је/- Реци, смењ ми ме погледати у очи?

Крунија // Сада на кревет, гледајући је. Сада устаје, узме је за руку, па
врнејући/- ИДИ... БЕЖИ!

Убиће га!

Јест, он. Бежи, несрећнице!

Крунија // Ухвати је за руку и не гледајући је/-
Немој да прокунем утробу која ме је носила

али то мога бити! Зар ћеш ти срамотити нашу кућу и очеву реч? Немој
сери, тако ти моје хране, којом самте хранила! Дете моје, таква је
твоја судбина... Слушај! Чуј мајку кад м-оли! Прехота је мајку не
слушати... Ело!... рано!... аједаред мртви! А што нећеш?

реч Станку! И она даје реч! А ко си ти, кад тако даје
Ти је преча твоја реч од очеве, а? И коме си дала реч? Ло
не зови га лоповом.

Одох да ш? Дигне руку али је спусти/-
не претим!

жамр оцу/излази/-

Зар то не дам ником реч!

з а в е с а

КРУНИЈА

Archea

7 gery

Найгук Луанко

ура

Буролко Аукети

АЛЕКСА.

Не може се више трпети, брано. Од како Пашу у Београду убише, и дахије завладаше, сваког је дана све теже и горе. Још мало па нећемо имати чим да се оденемо и обујемо ни шта да поједемо и попијемо. Глобе нас, на образ нам насрћу...

..да су хтели да се покоравају. договорили се са Спахијама? мој Иване, кнезови могу да се договоре и са дахијама. А док се они договарају и погађају, сиротињи свака скитница, ако је само дахиски пријатељ, може да се попне на грбачу и да га јаше.

нико, до Бога јединог.
Бог је високо а Цар далеко. док се не дигне кука и мотика, док ми сами. да неда Бог.

нисам то мислио.

Лепотица!

Али јуначка лепота.

Више је пријатан но непријатан...
Лице му је пријатно али његове очи су чудновате. Час сјајне, час мутне, доста пута и кржаве. Кад му реч слушаш ти једино мислиш; а кад му очи погледаш..друго.

..и око хана Субашиног.

Лењ је Маринко. И све премишља и вазда кује неке планове.

Лаку ноћ!

Петријо, Станко. /Станко и Лазар излазе из куће/ Ти Станко немој вечерас да се задржиш па да те морамо чекати.

Нећу, бабо.

Петро! Рано да се вечера, рано да се легне, да би се сутра раније на посао устало. Сутра почињемо са вршидбом/Ивану/ Има се доста посла ове јесени. А морамо ето, и ове да женимо, зар не?

..руљали би ко волови!

Него не знам коју ли је овај мој лудак нашао?

/Станко побегне/

Еј море. Бајаги стид га. А овамо би полетео четвороношке да се жени.. Добро, добро! Хе..хе..Хе..Јели стара да је луд?

Рајо бре!

Чујем, драги ага!

Нахрани га и напој, па га водај!

Сад, ага, саде/Излази десно/

Рајо? Рајо?...

/дотрчи/

Гдје је хан субашин?

Овамо, драги ага/показује/

..појавила хајдучка чета, а?
/престрављено/ Не знам, драги ага, веруј ми.

Алекса.

Отступи!..

/враћајући се/ Хајдуци!..

Оде ли изелица!..

Ћути, добро те није остао на конаку.

А што да понижава човека, бабо?

Могао је и више захтевати, и горе мучити. Уплаших се да не рекне да смо јатаци хајдучки - ко би нас одбранио. Ћути па трни, синко! Раја смо! /оде у кућу/

..изиђе из старог Ивановог вајата.

/полети на Маринка/ Умукни рђо!

..нешто се осврће да га ...

/Полети на њега/ Лажеш, лажеш, улизице турска..

..у ком оћете манастиру да је тако!

/истргнувши се/ Ти лажеш скоте. То си сам измислио.

...да ли Маринко има право.

Ајде, кмете. Ајде Попо. Ајдете браћо. Сви ме добро знате, сви ви добро знате и моју децу. Знаш најбоље Иво, мој стари кајдо. Та они су у твојој кући одрасли. Све село зна да су добри, радини, нису ленштине као онај што на мој дом пљује.. Ајде те браћо!

Јесте.

/стоји блед и укочен/

..него што си њега родио.

Јаој старости моја.

~~СЛИКА~~ II. ЧИН.

Куда ћу сад?

Завеса.

СЛИКА IV.

/Пред кућом Алексином//Алекса седи пред кућом на ~~клек~~ клупи, гологлави пуши чибук./

Ући Алекса, хладно је.

/Ћути/

Та одговори човече.

/Сима пролази/

Симо! Симо! /Сима се не обазире/ Та мајковићу одрах грло вичући те.

А нешто не чујем..

Ходи, сврати мало.

Бога ми немам кад.

Дуго је до смрти.

..кмет ме послао до попа..

Па није тамо попина кућа, него овамо...

Алекса.

Добро, добро. Видим ја да сви беже од мога дома.. Иди, симо, иди.

..хтедох до Љубинка.

/шапућући/ Господе. Дали видиш моју беду? Смилуј се господе, овом робљу што ће остати после мене, ако сам ти ја нешто незнано згрешио.

..ни честита покривача нема.

Ђути, Петро!

..ја ћу дати да ми главу отсеку.

Али како онда?

..подметнути оне паре?

Тек, тек, тешко нама. Наша је кућа проклета/ На њу пљују и бољи и гори чак и Сима.. Сима бежи од моје куће/ Тешко ми је.. стегло ме нешто у гуш па ни мрети ни живети. Па и пона, онај добри поп Милоје, и он ме омрзнуо и њему се мршти чело кад ме види. Па што ме овако мучиш Господе? Што ме не раставиш с овим црним животом?

Помаже Бог.

Жи... жива била.

Ја дошла.

Ти мени? Па три месеца неће посето да прекорачи овај праг...

~~Ја...~~...

~~Тих...~~

Та дожи, чедо, ходи!

Па ти си први створ који ми праг прекорачи. Ти си ми благослов Божји! Петро! Шта си ту стала? Та уђимо у кућу, жено, хладно је овде. И дај да се нешто попије!

Добро јутро, Алекса!...

/у недоумици/ Ви?!..

Ето, дођосмо!...

Попо!.. Кмете!.. Што сте...

Нисмо имали права, Опрости!

/љуби руку попу/ Еј.. сузе!.. Та престаните!.. Доста се капале... станите да видим људе. Жељан сам их као травка росе.. станите! /Јелици/ Радости моја! Добро јутро моје!.. Ти ми доведе људе под кров за који сам мислио да је проклет. Срећо моја!.. Уђите, људи божји, уђите!..

Бабо!.. Нано!

/Алекса и Петра грле га/ Сине!

Ово је мој побратим.

Ходи синко да те загрлим./ Пође к њему али одједном застане/ Маринко! Алекса...

/Ђути/

Хеј Алекса...

/и не гледа га/ Пролази.

Али, Алекса...

Алекса.

Шта је, јеси ли био до пошине куће. Или најпре код Љубинка?
Ама, разуми..

Пролази кажем ти. Иди. иди.

/оде покуњен/

Други пут, Симо.

Опколите кућу.

/Лазару/ Шта радиш ти ту? Јели, море? Хоћеш да видиш ко је у кући Алекси
на је л? Па што ћутиш? Што не кажеш? Уђи! Ово је чича Алексина кућа, зар с
се мало пута овде играо? Уђи. Ено ти и стрина Петре, твојр "Цине" Зар си
заборавио како си је звао. Уђи! /Лазар хоће да уђе али Суља излази/
Ко ти је био овде?

Нико.

Одговарај.

Ја сам ти казао.

..овде били хајдуци...

Ето па тражи..

А јели овде био пон?

Није.

А где ти је Јелица Милошева?

Која Јелица?

Дошла је у твоју кућу.

Ја је нисам видео.

Лажеш?

Ти ме питаш ја ти одговарам. Од онога дана кад ме овај измећар обрुки
и овај балавац обрुकаше, моја кућа поста страшило и псима Црнобарским.
Нико од онда није прекорачио овај праг до ви данас.

И баш никог није било?

Никог.

..јатакујеш са хајдуцима?..

Ја не јатакујем.

..кад ти син у кућу долази!..

Ако долази, долази у своју кућу.

Чуј шта ти у очи говори!

Немој ти ту њега плести. Ја ово вама говорим. Он је Турчин, па је опет
човечнији од вас.

А..улагујеш се!...

Ко ме? Ето га, нека каже, кад сам му се улагивао. То је посао твој и Ма-
ринков. Ја од Турчина ништа не тражим.

Ни мислоти?

Милост је у Бога. Ти ми не можеш ни једне од ових белих власи оцрнити,
а камо ли да ми што помогнеш. Помози ти овој двојци...

..шта могу ја?...

Ако Бог хоће - ништа!...

..овог маторог пса у подрум, под
ханом.

/мирно/ Не треба да ме вучете. Идем сам!...

СЛИКА V.

/Пипа око себе/ Где су ме то затворили? Хеј!.. /нема одговора. Луна у
врата/

Шта неш?

Дајте ми воде! /хутање/ Грчо ми се осушило. Воде ми дајте! /Дуга пауза/
Хеј!.. Јеси ли јавио субаши?!..

Шта то?

Да тражим воде.

Хоћеш ли говорити?..

Нећеш, Турчине!.. Нећеш ни речце измамити!.. /Пауза/ Хеј!.. Воде ми дајте!
Отварајте!.. Дајте ми да дахнем свежа ваздуха!..

Хоћеш ли говорити?...

/клоне на степеницама/ Нећу казати, нећу каз!.. /сруши се/ чује се реза
и врата се отворе/

Јеси ли гладан?

/отвори очи и прошапће/ Јесам!..

Сад ћу ти донети мало ручка.

И воде, и воде!..

..знад да ти то волиш.

/дограби јело и једе халапљиво/

Јели добро?

Добро, само **мнооо** слано!..

Је ли Алекса?

Шта је?

И свеџи су грешили!...

/оштро/ Он није грешио!...

..то је и твој Франко!

Па ти рече...

али ја сам морао рећи.

Морао?...⁴ ко те терао?..

Онај, коме се може.

Субаша?..

Он.

А што?

Ни данас не знам.

Дај ми мало воде.

Даћу, али да ми кажеш нешто.

Шта?

Алекса.

/пусти кашику у лонац/ То нећеш никад дознати.

А воде?

/пође па се сруши/ Воде!..Воде!..

Нећу/ скочивши/ Мучите ме! Убите ме! Сеците ми парче по парче с мене, нећу казати. Гадови!... Гадови!..

Дај!..

Шта хоћеш од мене?

Не дај Боже!..

/сав дрхне и пружа руке за воду/

/Ћути/

/онесвести се/

/шапатам/ Жив...са...воде...воде...

Воде..воде..немојте ме мучити изгореж!...

Ако могнем.../ диже се/

/грли га и благосиља/ Иди, сине!..Иди брани нејаке, кад ти је Бог дао, те можеш и умеш а ја ћу се дичити што ми је син јунак којег гусле певају!...

Где је Станко са дружином?

Дај овамо!..

Кад кажеш где је Станко?

Хоћеш ли казати?

Ако хоћеш..

..да и ти будеш повјек према мени.

..овдје својимъ рођеним очима.

Донеси дер, Лако, воду!..

Но говори сад.

Ан ако кажеш истину...

Јеси ли жив бабо?

/Суреп крепи га водом/

Можеш ли устати?...

Поздрави нану и збогом!

!.....

Хайдук
Станко

Хайдук
Станко

[Faint, mirrored handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is illegible due to fading and bleed-through.]

сега се е в една утвора.

А не, не, ја сам обрв јервигит, ворров, га утвора
первине. Првине 7 перана; Срептер, ерптер, ах, га, га, ја сам
обрв дфл нгит.

Првине, му дани дфл нгит. ах га га га!
Вие сам ме првине које сам првине. Коро?
Вие: впра.

Дфл нгит? Вие сам дфл нгит. Коро ервора јервигит
Лето, лето. Мило сам ервора ја јервора кор кор?
Ја мило воним меле. Ја ервора 7 меле.

Ја меле не јервора ја сам вон меле,
вон меле.

Ервора га, меле дфл нгит, а, не јервора мило
Ервора га, меле дфл нгит, а, не јервора мило
Ервора га, меле дфл нгит, а, не јервора мило

Ја ја га га се дфл нгит меле. меле, а мило
знам меле?

Лето - мило је меле. мило је меле.
Мило. мило

Меле? Вие меле меле? меле впра
Меле? мило

А меле меле, меле меле? мило меле
Мило меле меле меле? мило меле

Ах, мило, мило, мило Вие меле, ја мило меле. мило мило
Мило - мило мило мило? мило мило

Ах мило? Ах мило мило мило? мило
Мило, мило, мило мило? Вие мило мило мило. мило

Мило, мило, мило мило? Вие мило мило мило. мило

"Хэйгын Цаанс"

гноя:

Забьсан

иіре Драіоныд
Мунуто

Хэйгын Цаанс

Забьсан
Мунуто

Zavrzan:

sunce sija. Šta je tebi vajde od svega tvoga gospodstva. Ništa!...
Mreš od straha kad pomisliš šta će od tebe biti za trnut dva. A mi
se na tonavikli, i kad nema kakve optere ja i zasede, mi ti se lepo
olenimo. (Odvođi Sulju)

Ali ja ne zna.

pa ako ne znaš, dogovorićemo se. Šalja je Srećko znao sve kada je u
goru došao? Jok ^{špane} Nego nevolja g svemu naučila.

K R A J

=====
=====
=====
=====
=====
=====
=====
=====
=====
=====

Хайгук Руманко
гана Залзов
успа Ханс

Zavrzan:

Neću, brate. | ~~Ja sam te potrao~~ ^{ti je kršteno ime, jer mislim da} ~~ti je kršteno ime, jer mislim da~~ ^{gubavim}
~~Zeko nije kršteno ime. A ako to ljudi,~~ neću te više nikad ~~bitati.~~

Njemu smejati.

Zar nisi čuo ^{šta} je harambaša ~~re~~ ^{no} da se ona klada navalja? On
nikada ne krije svoga danika, ~~a~~ ^{ad} je baš rekao da se klada navalja,
zato što nas potera goni. Hade

Zar .emo je tu ostaviti.

Sa Turčinom.

Pobegao je u grad. Od toga dobio ^u da je zemlju propao!...

A šta je s njom bilo.

A šta je bilo, mani....

Šta je bilo?

Outi!... Obesila se!...

U goru na tera.

Ma!... Ja sam pošao onako, društvo radi!... Mrzelo me sedeti kao baba
u zašećku. * Velim, idem ovamo ^u ljude, šta bude bolje!... I da
vidiš bolje ovako! Pre sam gledao ^o kako Turci biju, ubijaju i otinaju,
sad opet gledaju i Srbi i Turci ^{ke} to zavrzan ^{lepo} oprevlja, kao
da je sto godina taj zanat učio.

===== S I K A V =====

Jeste li povezali one gore?

Ta mani ih! ^d roni neki Turci. ^o, sami se vezuju.

Ovdje!

(Spazi Aleksu) Šta je ovo?

Neki leš.

Ne još diše. (+znesu ga na svetlost)

Ako mogne.

Evo ^u Harambaše. Šta ćemo sad?

Ne mogu ni ja.

Znaš šta Stanko? Pošto onix ne ^u ići, da svršimo sa njima ovde.

Idem!

A... Ićićete. Onda, druga stvar ^o kao čovek mislim: Ako ne možete da
vas ne mučimo. Ali kad već može ^o onda: da se ide. Hajde Mašo, kućo!
Hajde polako. Sad bar možeš biti ^o bez. Tamo ima puno turaka, možeš i m
se odvoriti do mile ^o lasti. Haj ^o azda Kruška!... Vidiš kako ^o lepo

"svrzane!

Hodi! (Ponesu se)

(Ljutito). ~~Oborio si ne priznojem . ali kako ti puškom gadja?~~

de hoćeš da gadjam?

ako je biti nišandžija u Crnoj Bari, ali budi ti ovde u zelenoj šumi. Skini mi onaj suvarak. Ali hoću da ga biješ u samu ptezju.

Baš u peteljci.

(Pružā Stanku ruku) E, vala u svemu si bolji od mene.

svrzane, svrzane.

Sta je ?

Pričaj bolan.

Ma? Ne može ništa da mi padne na pamet . Nego, znate šta? Evo Surepa, pa neka on priča.

U dugom danu.

A ponekad se rasprič pa ga ne možeš zaustaviti.

(L A V E Ž)

(svrzane se odazove lavežu)

Kakvog okršaja.

Može biti!

Pa nisu trgovci?

Cuo sam da ^{Aca} Šali-Beg putuje sa pratinjom!

Ma li ih koliko ?

Vele dvadeset .

Koliko nam Stanko vredi.

(Spremajućo se sa ostalima) Boga mi si ti Stanko batli . Ja sam morao čekati neki mesec dana dok mi se dala prilika.

Pa ga primimo herambašo.

Nek Stanko ima parnjak a da nas ka ne bude lijo.

Maći parnjaka.

Ma? Zar je surep progovorio? E, Stanko to je malo ko doživeo? To ti vredi koliko da te gusle pevaju. Ali ti xlxix i valjaš ruka.

Primam te!

Braćo! Ljudi! I ja umem gadjati. ... i svi mi umemo gadjati, ali onako! Govori Surepa ta progovori onemo.

Za deset žena.

(Stabka:)

ту дан леже

ови је дунџен оулеје којеџа!

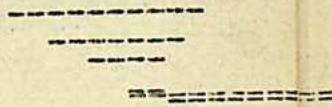
лејде!

Не мору.

Ићи ну

/у исти мах/ Уцем.

К Р А Ј

Вјек према мени.

Од мене

Ох, ништа, ништа, брата, ништа. Ја мислиш да је мени потребно од тебе да познам гдје онaj твој хајдук. Не, брата! Знам гдје је он. ^{Тако} ~~Тако~~ ^{су} ~~су~~ ^{намјештене} ~~замјештене~~ ^{за} ~~за~~ ^{забојде} ~~забојде~~ и ^{не} ~~не~~ ^{не} ~~не~~ ^{ухватити} ~~ухватити~~.

Ловести

Не вјерујеш? Неће ^{прени} ~~прени~~ ^{ни} ~~ни ^{сат} ~~сат~~ и ^{ти} ~~ти~~ ^{не} ~~не ^{га} ~~га ^{вилјети} ~~вилјети~~ ^{овдје} ~~овдје~~ ^{својим} ~~својим~~ ^{очима} ~~очима~~.~~~~~~

Најбоже *да*

Ех, сад да он се увјерио јеси ли човек ли нијеси, ~~говори~~ ^{да} ~~да~~ ^{ли} ~~ли~~ ^{истину} ~~истину~~ или не, ^{речи} ~~речи~~ ^{ми} ~~ми ^{гдје} ~~гдје~~ ^{је} ~~је~~ ^{он} ~~он~~ ^{сад} ~~сад~~.~~

Да кажеш

Донеси ~~лер~~, ~~лако~~, ~~ту~~ ~~веди~~.

Машо, придужи вре на напој Алексу...

~~Чим~~ ~~опговори~~. Види како је бистро да ~~хладно~~. Не, не, говори сад!

муке метнути

Упутка га гецом/ Ако ми рекнеш истину, ~~опрастићу~~ ^{му} ~~му~~ ^{муке} ~~муке~~.

што м' сега то муке.

очесвистио се

Тази, Машо да не цркне. Мораш познати да се крије ~~они~~ ^{они} ~~лепов~~.

што р'дим

ти, кмете, Иво, не попуштај. ~~Шок~~ ~~чи~~ ~~ни~~ ~~не~~ ~~не~~ ~~шио~~ ~~ш~~ ~~не~~ ~~не~~ ~~кле~~ ~~гол~~ ~~не~~ ~~извучеш~~ ~~из~~
нега све ^{што} ~~што~~ ^{зна} ~~зна~~ ^о ~~о~~ ^{своме} ~~своме~~ ^{сину} ~~сину~~. Буви строг! ~~Ходи~~ ^{да} ~~да~~ ^у ~~у~~ ^{Црној} ~~Црној ^{Бели} ~~Бели~~ ^{буше} ~~буше~~ ^{реде} ~~реде~~,
не да ^{розуси} ~~розуси~~ и ^{оунтовниши} ~~оунтовниши~~ ^{владају} ~~владају~~, а ^{мирни} ~~мирни~~ ^{домаџини} ~~домаџини и ^{газге} ~~газге~~ ^{не} ~~не ^{страдају} ~~страдају~~.~~~~~~

неће бити.

Оценивши један поглед на Алексу/ ~~кајдемо!~~ /...

кајдемо!

одвратник

што сам ~~одвратио~~?

из њега

Ох ја! ^{што} ~~што~~ ^{сам} ~~сам~~ ^{могао} ~~могао~~ ^{је} ~~је~~ ^{како} ~~како~~ ^у ~~у~~ ^{чинити} ~~чинити~~? ^{Реци} ~~Реци~~, ^{Иване} ~~Иване~~! ^{Реци} ~~Реци~~, ^{Машо} ~~Машо~~ ^{како} ~~како~~! Ја сам ^{било} ~~било~~ ^{муч} ~~муч~~

било. А ^{оог} ~~оог~~ ^{је} ~~је~~ ^и ~~и~~ ^{мене} ~~мене~~ ^{стварио} ~~стварио~~ ^{као} ~~као~~ ^и ~~и~~ ^{друге} ~~друге~~, ^{као} ~~као~~ ^и ~~и~~ ^{вас} ~~вас~~. Зар ја немам ^{збојих} ~~збојих~~

реците! Зар вас нијесу ^{јели} ~~јели~~ ^у ~~у~~ ^{гору} ~~гору~~ ^{на} ~~на~~ ^{тје} ~~тје~~ ^{дла} ~~дла~~? ^{што} ~~што~~ ^{сам} ~~сам ^{је} ~~је~~ ^{крив} ~~крив~~?~~

Како је оно, оца м'!

кмета Јова....

Докеш, све докеш! Попов је он, а с тим поповом био свије и ти, б
био је и поп. Ја то знам. Од мене не можеш сакрити. Али ево
ти заповједам: на одмах сутра зовеш село и на му предаш тај
штап, јер није за тебе! То да учиниш, немој, знаш, да ти се ја
на гробу попнем!

не брним

/окаже му леда/можеш или! Али сутра, не играј се гловом!...

добро

Шта ти велиш, Машо?

је ганак

А хоће ли к'вати?

ти јамчим

Лијепе..... Ја хтелох човјешки, па ми се не даде. Сад га преважем
вама двојици. Како ви рекнете, шта ми вољите—она је речено и
урађено. Ја ћу се лијепе ставити у страну па ћу гледати....

јеш врелим

/Алекси/ Је ли ти, мајко! Ти баш не чиглед ниједом свијету ј
јетакујеш хајдуцима?

не тражим
ни милости—

Ни милости?

овој двојици

А знаш ли ти, брајо, шта могу ја?

ништа

Асо! Мико! Убрај! Огвуните овог маторог поца у подрум под ханном!

С Л И К А : V

Воле! Воле!

/Олаге/ Рекосе ми да хоћеш воле, Алекс! Хоћеш....

Цај!

Лијепе. Цајути, да би видјео да сам човјек. Али хоћу да и ти будеш чо-

Нету.

А јен че ивентурано!

Нису гонени

Ако је дано, а онда ми тужи да ми одете ме
у одрежњу.

/

А је не ми.

Упи

Шве се во јога до у. Том

Нисам

Јеси кар ми ја ^{веким} ~~контра~~

Донај! Да ли никад није било?
Дневуче Маринка у страну напред/ти си

на табану

бува! Држао је...

молим те

Отступи!

На мјесто, а да су сад.

бува
#40-48-442-1/
оружје 2

Шта те ти??

говори

Земљи

се неће

/не сме јавши се јетко/Бојиш се Станка?/о што/Бојиш ли се От
Станка?

и тржим

Оба носи.Игце га сретнеш,уогај!Јеси ли разумио:уогај цеса!

/Ивануру/ Иди кметовој кући,не му кажи да ми елмах дође!

Осилила се раја! мазеж се одмене,матори јетакую!По више ни
наје раја, те су хајдуци!

онем лопову

Али некако ја њима!друга глебе,пациене,стимају стону,узима
ју царе,уогају на муке-не их одурају.Генезе им свера и свеч
свечаре.А ја кметов дојене...*мис*...Лиједи се не може.Са њу
ешт мје.

треба.....

Док подвикнем,док укинем једну непослушну леву-слушале ко се
снаше!Док је почнем да их маћем у томорке и синцире,молиће

ни,на коленима ће молитиСузу да им епет буде теор.

Узео је саму. Неће више моја думати брзи или парод.
лијене,богами ! У још он мене пита!Па који си кмет?Каки си ти

ет кад не знаш ко ти давује и ко ти ноћиве у Прној Бари?

све знати

Мисајаван каруци

А шта је било лопов?Ко оно ојеше у овој лоповској кћи зајед

не се онијем лоповом?

2
49
/КОЛО ЗАСТАНЕ КАД ВИДЕ СУЉУ/

Играјте, дијецо, играјте!

ДРУГИ ЧИН

Куда ме то водиш по тлаку? Тешко је успетисе. Јесу ли далеко?

Јесте.

Зар ту кога може бити? /осврће се/ Нејма никога. /селне/ Сјели!

А шта ти рече оно за Ивана?

Како знаш
и побожје

Тако, да!

права раја.

Тако, тако! А тебе Суља неће збоорвати. Него да се вратимо, да
видиш да их нејма.

Ту су!

/скочи, будим из кулесе/ Околате! /праје авица шуме и пред
дере се/ Нико да се није марио! Прелазте се! - Прегледајте шуму!

нигде никога

Их, ..!

су били.

Аме, где су сад? Морамо даље друмом! Овдје ако су били, по-
бјегају су нам.

Црљаве закљени.

Алах! Алах! Сали-ага закљен?

су бопли.

Значи бусија на друму. Ко зна колико далеко до јука кад су
десет Сали-аганих побегли! Алах нас је сачувао! Да смо попли
раније, могла би нас стигла судбина Сали-агина.

не можемо .

Не! Неће Суља нама у алонку, ајак! Суља шљем обер к'бад-хији
да пошље индјат па да наше покопачо. Да до види цело село у по-

Помоз бог, Маринко!

/омахује/

Или Ивана?

/Поново даје знак да не треба и да му Маринко приђе ближе/

Шта би за оно, о чему смо говорили? Јеси ли што чуо?

ефендија.

Ко подговара ови народ? Па није поп?

Он.

А кмет?

И он.

Па шта веле?

на душу попео.

Е, м о ј Машо! Нијесам ја за ова посла. Овдје треба Мујо из Б Богатиња, а јок ја! А како живе поп и кмет?

Као браћа.

И не би се могли завелити?

...не могу

Сложни су, а? Против кога су се тако лијепо сложили? Хм... да се ветко завали, па да је мирим... вијели би да сам ја човек.

/прво у они/

шта је?

Прну Бару!

Ако то урадиш, учинићу те најчеститијом човеком... допеш дудана?

Ево! Треба ли ти пара? Ево! неј!

за паре!

Добро, Маринко, добро. И неке је са срећом! Одох ја да мало гледа гледам коло.

бунара које^{та}.

Јест, ва^{та} ме сила научила да бунарам, али ја нисам луд да бунара
 Нисам луд, већ сам ти од твога доласка сваку степену пратиоми свако
 договарање чуо. Ниси ти био мученик, но мучитељ. До^{та}о си у Црну
 Бару у дрвцима, а сад си одевен у свилу и кадифу. Народ ти је да
 вао десетак. Беглуцио ти, али све то теби није доста. Хтео си ви^{ше},
 ви^{ше}..... да ти хххх то даду мило. Буде ниси могао да их приво
 ли^ш, да их натера^ш сми^шом ниси смео..И зато си их завађао, да би
 ти они који су ххххх уз тебе помагали цедити и пљачкати остале.
 Кад си видео да се народ буну, да се људи дижу противу тебе и
 твојих господара, ти си наумио да их закрви^ш, те да једини буду
 твоје слуге, а други твоје жртве. Деде, реци, да није тако.

Ти се лепо.

(не^{што} Шапуће Станку)

II СЛИКА

Дакле, ти Станко у гору?

ову двојицу.

А знаш ли ко то учини?

Знам, Лазар.

И ко још?

Више нико.

Ето, видиш да незнаш? Сем Лазара још је неко умешао своје покте.

А ко још?

Таво. Мајсторски је то смислио, а још смисленије изведено.

Тако ми бога.

Чекај, ја говорим, реч по реч, немогу две наједанпут. Ево шта је :
"Турчин неможе беспослен седети".....Знај колико си дужан Лазару што у гору иде, толико дугује "Крућки" и Маринку Маринковићу.

Т и то знаш.

Назала ми птица.....донео ветар.....ја морам знати све....тражиш хајдуке. Иди право. Наћи ће их на окуку. Кажи да тражиш Ср Срећка харамбашу. Узеће те на оку, окућати колико вредиш, па ако си за њих, примиће те, ако ли ниси показаће ти пут. Ајд сад.

Кажи ми.

Назаво сам. Много сам ти казао. Ја не пуштам језик иза зуба, јер он је ђаво, један, доста пута однесе и саму главу. Иди. Иди.

(окрене се да пође)

хххх
Збогом.

Збогом. (одлази)

Ходи овамо.

(уђе)

Турчин рече.

Турчин лаже.

Севин.

Могу!

Тако је!

Што да не може. (-)

Збогом, Машо, збогом. /Маринко оде/

Шта то?

Што?! Пуцао је што му је онај однео што се крваво стакло. То баш сведочи да не он бити прави домаћин.

Па...ето...

Не браним!

Кад је теби драго.

Добро ми дошао свакад.

Вавда је и Бог тако рекао...

Збогом! /Испрати га па се врати/ Крунија! Ој Крунија!

Знаш шта сам разговарао с Иваном. Обећао сам Јелицу за његовог Лазара

Сутра навече долазе просци. Гледај те спремим све што треба. А и њој кажи / оде/

.....

..они могу да истребе овај народ.

..па накриви капу. Зар није?

..зар не може и Иван кметовати?

Е збогом, одох ја.

Нешто би те као човек упитао.

..што је пуцао на оног несрећника.

што се крваво стакло. То баш сведочи

...да ми ту децу саставимо?

...и они се радо гледају.

А кад велики да дођем?

Знаш младежи није до чекања.

...гледајући како деца расту.

Одох ја да спремим просиоце.

Ето ме, ето..

Па кад не то?

Несретник испод робе

Услови — који се јављају просци. Зар није испричао за Лазара и ја иу рече за децу, али ивоја им макар рече да им неће.

А — шта рече? Зар није могао у својој кући да сине да каже ивоја — кад ја им кажу. У себи ли им што.

Али баш

Иржжж Добар вече!

/долазећи/ Добар вече. Шта се ту догодило браћо?! *Замисли се как звао*
 Крађа? у нашем селу учињена крађа!
 А коме је учињена крађа? *III Шин објави самодик и Нилзо*

Ама ко је и у крађи СЛИКА II

А ево и Милоша!..

/улази/ О, Иване, здраво да си! Крунија шта мислиш да разимо с оном
 јабуковачом?

твоја се слуша!..

Добро, добро!.. /Ивану/ Замисли, онај Шокчанићев нестао!..

Куд, побогу?

А куд је могао да оде?.. Сигурно у гору, у хајдуке. Несрећа. Шта се нап-
 равни од ове наше младежи!.. *(сифи-тис)*

против власти, са хајдуцима!..

Неће дабоме!.. *(сифи-тис)*

..док они нису дигли народ!..

Наши су људи само против зулумџара, који цара не слушају. А уз нас су
 поштени жш и мирни Турци. Ето, спахије се саме обреле, да ће нама, Србима
 израдити ферман од цара, да бијемо дахије.

..малочас ми био субаша.

Код тебе?!.. А што је долазио?

..неки добар човек, бога ми!..

Е!..

..што га онако обрука и оцрни.

Славе ти, како он јако?

..био пазити на свој народ!..

Шта неш?.. Ваљда му тако суђено!..

..за јатаке и сасвим уништити!..

Могао је.

Помоз Бог!

Бог ти помогао.

..ни ми рекосе да си овде.

Добро си учинио.

..није за бољега сазнала.

Добар јесте, ама није свима.

..противу тебе, ево ја први.

Ти њему тако отворено?

..па лепо, неко их и не воли.

Ама ко њих може волети?

Ја се не могу са њима борити.

Не можеш да Боже.

(Вади из торбе хлеб ии се)

(Извади нож из корица њим прекрети хлеб, едесе кришку, десном руком едлени парче, умечи у се, на те пружи Станку)

(Скине капу, прекрети се и поједе хлеб)

(ка му чутуру)

(налије се из ње)

Сад да се пољубимо: (љубе се, осталихајдуци приђу Станку и честитоју му) Станке наш си!

(лавек се понови)

Дева, нешто има. (еде)

Ту ће бити мена хара.

(вративши се) Сурене, Станке, Илија, Јеване, Марко! Ви ћете самном. А ви остали их чекајте нас овде. Данас ћемо видети колико нам Станке вреди.

А ја петнајест....

Овако ћемо да се расподелимо. Нас петорица бићемо са леве стране пута, Сурен близу хунрије, Јеван до њега. Ти, Станке, ти ћеш самј бити с десне стране, иза грма. И ти ћеш први пуцати. Чим Турци наиђе на хунрију ти пали! Ако би га премашо, палићеш ти Сурене, ти га нећеш премашити. Турци ће онда јурити напред. Ја и Кх Марко дочекаћемо их и збунити, а ви едотраг јурити. Ако Турци нагну бежати наотраг, збунити их ћете их ви, Јеване и Илија, а ми ћемо јурити. Је сте ли разумели?

ja ћу јурити

Ја ми нешто Станке, ми још не знамо јер Сурен
неће бити јурити напред
А кад виине јурин-сви нежеве иза нас, на јуритајте на друм. Гетове! Хајде! Збогом!

харамбаше!

Боље намао!

44 38 2 2 2 2

харамбаше!

Чиме?

Јед једном приповком.

(Зек) А што остави огњиште?

нећу нести, јети.

Добре, него већ је касно да га данас молитијемо. Шта ћемо с њим?

мене видите.

(окусе хлеб и се и изљубе се) Добре седеле примам те.

сама јерма

То је Станково. Нека му те буде поклон за свј први мегдан.

да их оноје.

Турци ће њих склонити.

Сви смо ми Селаконићи.

Тако је Зеке!

Ону владу еканде навалајте на ватру. Спремајте се у земунце.

Хајде!

А бам је био сличан ланик. Мислио сам да ћемо се дуже задржати. Петок је близу, друм је одмах до нас, место душу дале за бусију, ~~запао није далеко~~, може да набавиш хартије за фишке, барута, а и земунце су нам такве да кад се у њих сакријеш нико те не може пронаћи. А сад петара. У осталом не зна: межда ћемо се вратити.

извукосмо из керица .

Јак. Как павран гракће, значи да семерам оклонити . Биће дана за мегдана. Гетове.

Гетове.

Снда полази.

Да ми судимо, Зеке, привели овамо субашу. (Зека учини) Субаша ти си овде пред судом ~~заветника!....~~

Па шта сам скривао!...

Завађао си народ, да би више џараца и гробе изваљчио из њега.

Јак ја.

Јеси!...

Не би ништа било да је тако. Али није тако. Деве. Оки овамо!... (дева уђе) Чуо си шта Турчинреће!..

да није тако било.

Браће!... Јесу ли Турчин и Маринке заслужили да се убију?

Јесу.

Теби су Станке, највише накости укирили, теби их дајем, Узми двојицу тројицу, на их води!...

ми ти се јене олакше.

А сад да се суди овој двојци! и они су твоји Станке.

је ли заслужио.

Заслужио је! . .

нареду драге.

Браће!... Чујте. Србија се буну . У Шумадији, људи онаљују своје куће и плугове и прилазе нама, хајдуцима. Свуда се чаре куће, свуда бију Турке, саме Маџва луте. А нема дана кад не који Турски буљук овамо пр'ђе Дрину, те овамо чини чуда и

Въ Свѣтѣ, въ Свѣтѣ
Свѣтъ, Свѣтъ, Свѣтъ
Свѣтъ, Свѣтъ, Свѣтъ
Свѣтъ, Свѣтъ, Свѣтъ

С Р Т К О
Х Р П А М Б А Ш А

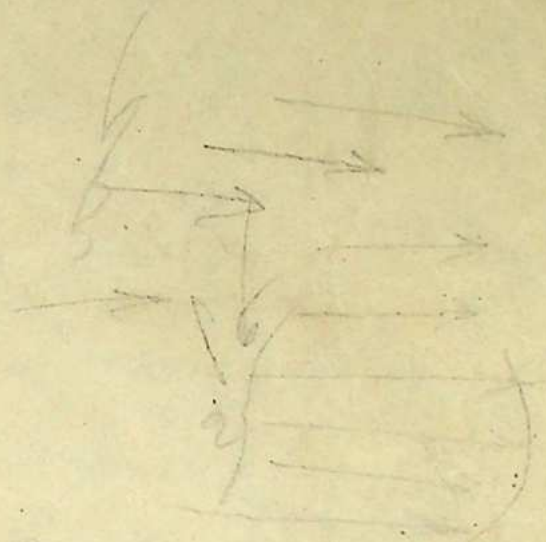

Свѣтъ, Свѣтъ, Свѣтъ

некере. Зато сам решио да поделимо друштво. Једн не чега требати. Ви Мацвани
 чувајте Дрину, а ми остали идемо у Соколу у нахију, да тамо Турке причекамо!..
 Дижите људе по свима селима, дижите народ. А сада нешто ово свршише да се
 разиђе. Неке неке јавити Турцима у Шабу, да да не нас пошаљу војску! А сад,
 збогом!.. (љубе се међусобно) (Марабаш са својима одлази)

К Р А Ј

Свако својим путем, а неће бити, Суну јоко и...

Handwritten notes and sketches on the left page, including a small circle with a triangle inside, and various scribbles and numbers.

Handwritten notes and sketches on the right page, including a large scribble and various numbers and symbols.

Нећу, бабо.

морам чекати

лудак нашао.

(побегне на кући Ивановој)

али помаћу.

(посматра како Алекса пред кућним прагом вода згине сплашце. Кога збоје) Ех, јаране, не изиђе она и мајке. Ж.....

Шта би онда?

Знам шта би и куда бих. У гору! У хајдуке: Међу одметнике који Шаром исправљају криву Дрину и јатаганом деле правду земаљску. Али, зар да њима под старост загорчам дане? Па коло, па прелд, па другови..... зар свега да се одрекнем?

бегу бегово.

И дахији његово, и кабадахији, и субаши и његовом пандуру - сваком кланај и метамиши и понижавај се, је ли?

у Турака је власт.

Власт: А ко је у овој земљи имао власт пре Косова? После Косова власт је имао султан. Па је султан дао власт паши у Београду. А онда дођоше јаничарске силеције и убише паши и од тада власт имају они, и субаша и сваки нитков који је уз њих и са њима. Па што онда неби могла и раја да има власт.

Хајдуци.

Сде ли изелица?

на конаку

А шта да понижава човека, бабо?

хајдемо у коло

Чекај јаране. Хоћу да ти кажем нешто. Много сам премишљао да ли да ти кажем, па најпослед велим, ако нећи њему, ја коме хоћу.

а. Шта то?

Ти знаш да се дружим с Јелицом Севића?

(Лазар се намршти)

Па што....видиш....кад би ти поменуо мојој снаси Мари, не би ли она матери казала.

кажеш сам.

Стид ме, јаране. Не бих ја то смео казати, па да ме кољеш....а ти смеш. И онда, јаране, ако бог што да, ти ћеш ми бити девер..... тако смо рекли. Па ти си ми друг, пријатељ, ти си мој јаран. Збогом. Наћи ћемо се у колу. (побегне у кућу)

да се поррвемо

Ја и ти? А што?

бољи рвач.

Остави се шта је теби јаране?

смеш-не смеш.

Најпосле кад хоћеш:

Јаране ми се често рвемо. Да сам ја тако хтео, ја бих тебе давно оборио.

имењаче, имењаче

Чујем.

јеси жив?

(дижући се полако) Жив сам.

јеси рањен?

Не знам.

боли ли те где.

Не боли.....али ми неки црвени колутови на очима па не видим ништа.

Лазар, Лазар.

(трљајући очи) Ама, кажите ми људи шта ово би? Не могу да будем паметан зашто је то учинио.

Хајде ко хоће.

(ухвативши Јелицу за руку замисљено) Е, брате.

И то због мене

(разрогачи очи) Због тебе?

одавно мрзи.

одавно мрзи.

(застане) Је ли? Јелице? Право ми кажи: или волиш мене, или њега?

ти знаш.

Добро, иди сад кући.

Је ли море?

Чујем, чича Јово.

ову не су.

(загледавши је) Не познајем.

лажем.

(погледавши око себе) Не лажем, чича Јово. ^Што би нужда било лажати

украо.

~~ххххххххх~~ Украо? А од кога наопако?

на те пуцао.

(ћути)

Одговарај море.

(ћути)

бежи га.

(оштро) Чеки мало, чича Јово, чеки. (отрчи у кућу и врати се са пиштољима и јатаганом за појасом и са Шаром у руци)

Ко му је живот омернуо, нека ме свеже. Чуца Јово. Ја нисам узео, нисам га ни видео тако ми бога, Иване Мирежчићу, до данас сам те звао чичом. Али од данас ниси ми род. Поздрави твога Лазара и кажи му: Станко Алексић зна да је ово његово масло. Поздрави га и кажи му да је од данас за десет година мој. Да бежи у свет, да бежи кад било, наћи ћу га. (прекрсти се) Тако ми овог часног знамења.

(скинувши капу) Бабо. Напо. Хвала вам на ноzi и храни.

сине.

Горам, напо Ја се жив ^{недам} свезати. Збогом (пољубивши родитељима руку, узима Шару по средини и одлази нео сврћући се)

ти Станко у гору.

Да, чине Даво. Већ, сам давно како помињао. У селу се више не може живети. Муци се, зноји се из дана у дан, да би зајазико але ненацксите, а сам гладује, иде бос и ликом се онасује. Стрепи од њихове канције, а још горе него и од канције и од коца стрепи, од тога стрепи да не убија гада, па да стобом они који су ти мили и драги. А у гори си слободан, што срца има, у гори је. Па можда ипак неби дошао да ми није учињено и ово.... То прежалити немогу..... и скрштених руку гледати како се народ креће зато што му је зулум додијас. Он, зна, сложили се Црна Барци између себе, па Црна Бара са суседним селима, па наше нахије и осталима, препедоше он и његови господари. Зато он вели: да завалим сву двојицу.

ко то учини.

Знам, Јазар.

и ко још.

Више нико.

умењас своје кости

А ко још?

изведено.

Ама, које, тако ти бога.?

и Маринку Маринку

Ама, од куд ти то знаш?

Хајд сад.

Али молим те, кажими.....

Иди. Иди.

Хвала ти. Збогом.

Збогом.

(гледа за њим, затим пође неколико корака улево)

Стој.

(Стане као укопан)

Ја сам.....ја сам..... Станко Алексић.

Из Црне Баре.

Срећна Харамбаџу

Рад сам Ступити у дружину.

Срећна харамбаџу.

Тражио сам тебе и твоју дружину. Рад сам са вама делити и добро и зло, ако ме примите.

Има их који ме задужиће. И мене и сав народ.

Станко Алексић.

То ми је жеља.

Слушао сам о њима како уз Русе певају.

Све ја то могу.

Млад сам, снажан сам.

Све миле и драге оставио сам да овде потражим братство и љубави.

Ја ћу трпети.

Ко си ти?

Одакле си?

тражиш овде.

Шта ће ти?

Кога тражиш?

А шта ћу ти?

гони у гору.

А како ти је има. ?

будеши хајдук.

Шта је хајдук.

и не питај.

изнети из боје

браћа овде.

муке међу.....

Пре ћу умрети но пустити азаза од себе.

Јесам.

(Станко га обори)

Бло сам најбољи нитанција у Црној Бари. Где хоћеш да бијем?

(нанишани својом шаром и одапне)

(окине капу, прекрсти се и поједе хлеб.)

Јесам, харамбаша.

(понесе торбу харамбашину).

Је ли ово прави гавран?

Јако гракће.

Па шта је било са Турчином?

А шта је било са њим.

Збиља, шта је било?

Осветићемо се. И крсту и некрсту ко је погане душе. А, ти Заврзано

каква тебе невоља у гору дотара?

- и јатаке.

Еј, заврзано

ходи.

пушком гаврану

у саму петельку.

дај хлебац и со.

јеси упамтио

харамбашо.

запитати.

није.

знаш већ.

пропао.

Махни.

обесила се.

Јесам.

Од куд ти то знаш?

Ако бога има, платиће ми.

Ваљда има жива бога.....

Братство примам, али освета је моја.

У дружину.

побратим.

твоје ђубре.

чува Мори.

побратимимо.

Благо моје.

Немогах срцу одољети, дођох да вас видим (спази Јелицу) Јело. Одкуд ти овде?

па дођох овамо

Отерао? Зато што ниси хтела за Лазара?

Зато.

Знао сам то. Ама зар она да пође за Лазара? Знао сам, и што је мени бабо тешко. Он је мени дао што ником није. А није то мучно чича Милош.

није.

Хвала му. Да је то учинио.....А ви, попе и кмете?

памет пало.

А како се сада тога досетисте?

сметрити

Ово је мој побратим.

Маринко.

Ви попе и чича Јово. сместа идите својим кућама. Ти, Јелице, пођи

с нама.....Ви, бабо и нашо, седите као што сте седели, пре но

што смо ми дошли. И никога нисте видели. Довиђења. Побратиме, хајдемо

Хајдемо.

Да се нико није макнуо. (хајдучима) Јесте ли повезали они горе?

сами се везују

(приђе Суљи са голим јатаганом) Везуј се. Везуј, или ћу те сад ва земљом свезати.

(Маринку) Помогни твоме крушки, вежи га.

Боље стегни. Душмански.

Тако. А сад, деде газда Ивана.

(климне главом) Њега ћу ја сам. Је Турчине, где ми је отац? Где је, одговарај?

још дише....

(Станко га позва љубећи му руке и лице)

изгорех.

(Станко му даје своју чутуру) На напиј се. Ово ће те окрепити...

можеш ли устати?

немо сад.

Да их побијемо.

па их води.

Зело, Завршане Потерајте их.

и они су твој,
Станко.

Иване Миражчићу. Мислио сам каквом си сирћу заслужио да те уморим.

И не бих смислио без твога савета. Дева вели да ти рече послати

црвеног петла кући оца мога. Е па ово, ми га теби доносимо. Рекао си

Сви ће погорети као митиви, па онда да окушаш ти срећу.

ако бога знаш

Божеј, ел си луд. Иване. Зар ја, ја Станко Алексић, да ти опростим.

Онај се хорава по сла.

Али.

Тути. Браћо, је ли право тако?

Право је.

Него, ево, ми нећемо бити као ти. Склонимо најпре децу и жене. Мени нису криви ни они други твоји синови, ни жене, ни деца. Мени си крив ти и твој Лазар.

немој спрости.

(окренувши главу и плунувши) Срам те било. Ниси ни куршум заслужио. Е Сурепа. Роди га његовој кући. И као што реко смо.....

да ме запалиш.

Да. У твојој кући. И помолити да се само напоље, десет куршума чекају да ти главу раздрузгају. И онда ће те опет у пламен бацити. Полази.

Пуштајте ме.

Лазаре Мираскући. (пришавши му сави) Шта небо сад? (Горно) Что ми не одговорити, јаране? Шта ти је? Шта си се скаменио? Што се ти мене бојиш? Ми смо заједно одрасли, назвали се као браћа..... Па, бар ми кажи шта ти би те се онако испизн наме? Де, реци.

Туркешања.

Е? а како?

потражити.

Е, брата. Па онда?

понеси право.

А онако ниси крив.?

нисам.

Е, баш неваља. Из онаке љубави до чега дођо смо.

Весели Маринко. Виде ли јако је прошао? Тако ће проћи ~~ххххх~~ сваки издајник. И теби је смртна наливена, Лазару Мираскућу.

Тако ти

Умуни. Зар си мислио да сам се смилостивио. Зар си мислио да се ја дам преварити? Ја ти овај тренутак неби поклатио хиљаду године живота. Ово што си се сад био предамном, то је плата за моје непродевене ноћи. А сад ћу ти платити за твоја недела. Харамбашо. Јели заслужио.

за служио је.

(Узевши пушку` Одступи.

(Отступи у мрак)

Стој, Право стој. (Повуће за обарац)

(Лазар се извршне)

Што је право и богу је драго.

Ето Станка.

Али ја не знам.....

Тако је.

Добро, онда се примам. Па, браћо..... да се кренемо парашници.

Харамбаша

Бабо, не смемо да се задржавамо, морамо да идемо.

вас стигне.

Ако буде какве Турске навалe, узми укућане па се склоните у Дренову гору у Здег. Поздрави бабу, збогом.

гуске невају.

Чича Дево, одвешће ми оца кући његовој. А јолсе како год знаш да нађе Стојана Чупића из Ноћаја, чујем да је он почео скупљати људе око себе и договарају се да затворе пут између Босне и Шапца, Браће ја сам се осветио, а сад, нека ми сунце опрши очи, ако непогинем чувајући и бранити ову земљу и овај народ, скудајући зулум са света. Другови, До данас бејасмо само хајдуци, од данас смо побуњено робље што јарам скида.

Крунуја

у гору

Кажућу Ливанко

ура.

Крунуја Трпунџи

КРУНИЈА.

ДРУГИ ЧИН

ОЛИКА ТРЕЋА

/У кући Милоша Севића. Десно кревет, у средини, позади сандук/
На послетку перећник оде у хајдуке. И лопов и хајдук!..

али није лопов.

Шта рече?

Рекох он није лопов.

Шта рече! Како није лопов? Зар нису ишли кесу с новцима у његовом
ђубрету?

..и ко други законати?

Ко би могао такав грех учинити?

Онај које пријавио.

Зар Лазар? Дете?.. Бог с тобом!.. Прекрсти се!..

да је он њега мрзео!..

Ко? Лазар Станка?

Јесте!..

А зашто?

Не терај ме да ти то кажем.

Морам знати!..

Ваљда сад све знаш.

/Приђе јој и ухвати је за руке/ Устани, рано!.. Немој плакати!.. Јело!
Рано!..

..пре убио него оборно!

И он је пуцао на њега због тебе?

...колико онај њега мрзи.

Шогу, хери. Али која вајда, кад је Станко отишао у хајдуке?..

/Бути/

Рано моја, шта ћеш!.. Таква ти је ваљда судбина.

Каква, мајко?

Није ти Бог дао да одеш тамо где те срце вуче.

Што, нано?

Како што? Зар он није хајдук?

Ако је!..

Шта велиш?!..

Н..н..ништа!..

Ти рече: ако је хајдук...

Он је поштен човек.

/седе на кревет/

Помаже Бог!..

Бог ти помогао!..

Како сте?

Хвала Богу!.. А како ти; како не дому? Дај ракије, Јолице!..

Крунија.

А где је Милош?...

Сад ће он. Отишао је неким послом до Шокчанића, одмах ће се вратити.
"Еде седи!.. /Јелица донесе тиквицу с ракијом/.

..да је тиква шпрета грла.

А ево и Милоша!..

..да радимо с оном јабуковачом.

Како ти заповедаш. Ти си домаћин. Твоја се слуша!...

/Крунија и Јелица извиђу/.

Крунија! Ој Крунија!

/с ноша/ Ето ме, ето... /уђе/

..Јелицу за његовог Лазара.

/после паузе/ Па кад ће то?

А и њој кажи. /оде/

Јело.. Јелице.

Што си ме звала Мано?

Овај... а где ти је она пређа што ти дадох пре неки дан да је оставиш.

Ево је у сандуку, мано.

А.. јест... јест. Знам.. нека, нека, немој вадити.

Јели страшно?

Јесте, рачо моја.

Казуј, не мучи ме.

"ебе просе!

Просе? А ко то?

Иван Мирашкић за Лазара. И отац те даје. Мени рече да се спремиш и да теби јавиш. И сад знаш шта је.. ето ти.

Ја нећу!

Шта рече, несрећнице?

Нећу!

Шта мислиш ти? Говори! Да не мислиш чекати хајдука док ти се из горе врати? Ма му се ниси заверила несрећнице? Да се ниси заверила? О прокле тог детета. Зар ми смећ у очи погледати! Говори! /ухвати је за рамена и тресе је/ реци, смењ ли ми погледати у очи?

..друкчије бити не може.

/седа на кревет, гледа Јелицу/ /онда устане, узме је за руку, на грцају-ни/ Иди.. б жи...

Што?

Убиће те!

Бабо?

Јест. он. Бежи, несрећнице.

..утробу која ме је носила.

/ухвати је за руку/ Ади то мора бити. Зар ћеш ти осрамотити нашу кућу и очеву реч? Немој, кћери, тако ти моје хране којом сам те

Крунија.

одхранила. Дете моје, така је тваја судбина.. Слушај. Чуј мајку кад моли.
Грехота је мајку не послушати... Јело.. рано/наједном љутито/ А што
нреш?

..дала реч другоме.

Дала реч Станку. И она даје реч? А ко си ти да тако дајеш реч?
И зар је преча реч твоја од очеве? И коме си дала реч? Лопову.

не зови га лоповом.

Ти претим./дигне руку на њу али је спусти/

Не претим.

Одох да кажем оцу/ оде/

.....

